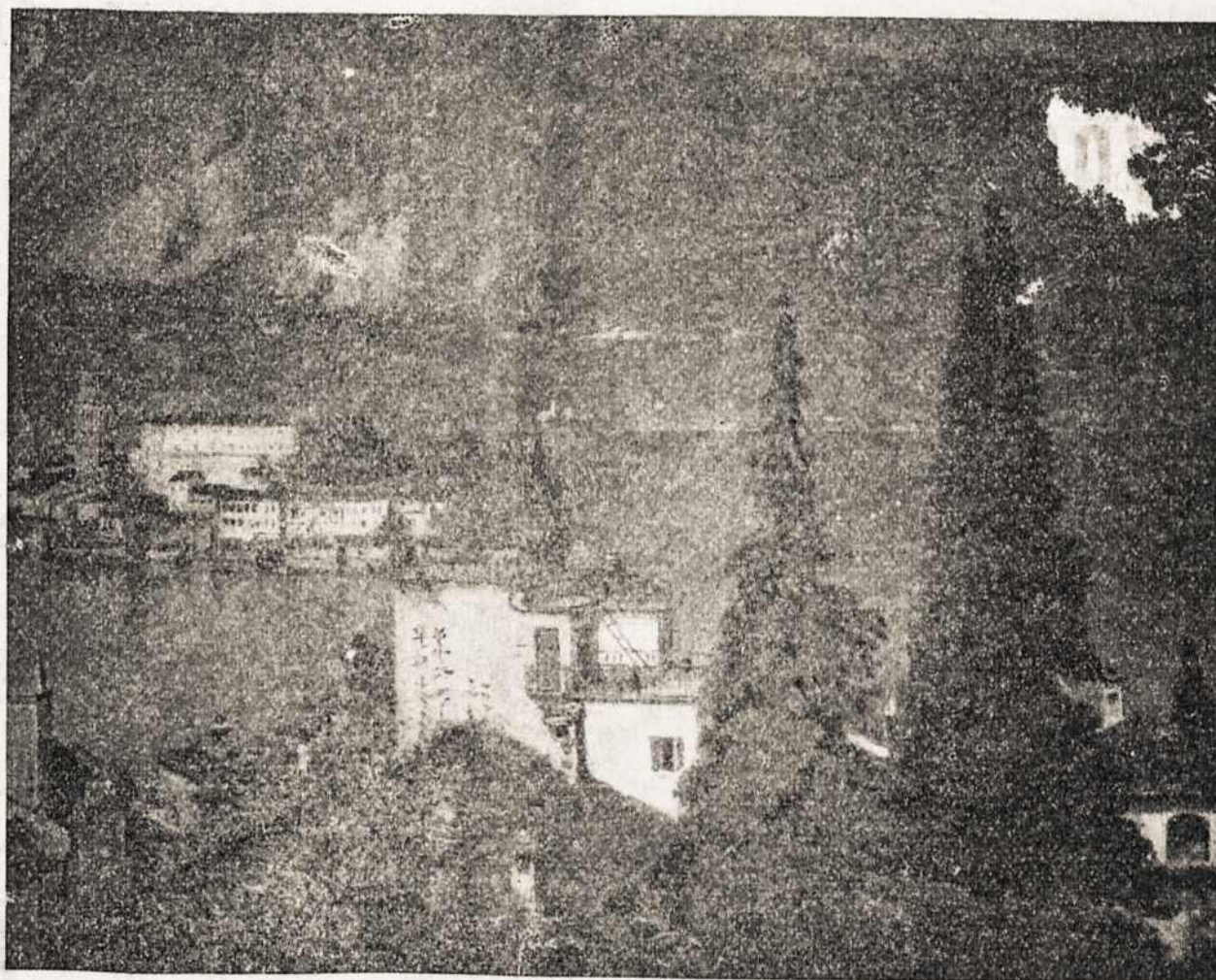

Rev S. Vembrė
12 Casimer St

Rytis

(The Knight)

Courtesy of Chicago Art Institute

BIRŽELIO RYTAS PRIE ORTA EŽERO.—*Oliver Dennett Grover*

Birželio-June 15, 1930 Nr. 11 (291)

LIETUVOS VYČIŲ ORGANAS

Lietuviai

Taupo savo pinigus į šią banką, kuri yra įsisteigusia jau suvirš 40 metų ir bėgyje šio laikotarpio yra teisingai ir ištikimai jiems tarnavusi.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

Lietuvos Vyčių Centro PIKNIKAS

ĮVYKS

Birželio-June 22 d., 1930

STICKNEY GROVE

HARLEM AVENUE, prie Ogden Avenue

LYONS, ILL.

Šokiai, atletiški persiėmimai ir kitokie įvairumai.

ATVAŽIUOK, PASILINKSMINK SU KITAIS

Pradžia 11 val. ryte

K. of L. CENTRAS

PICNIC

JUNE 22, 1930

Stickney Grove

LYONS, ILL.

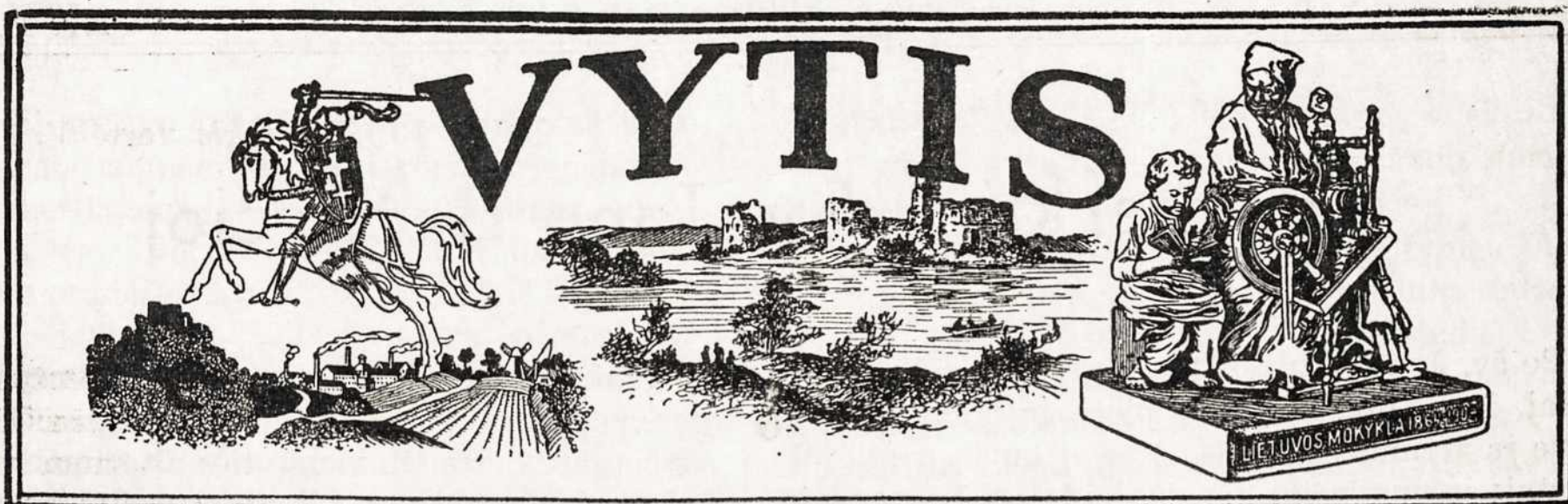
Sports Events
1:00 P.M.

Races

Dancing

Friends

Fun

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis

Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas XII

Birželio-June 15 d., 1930

442

Nr. 11 (291)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879, Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by Knights of Lithuania (Lietuvos Vyčiai)
SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In foreign countries and Chicago yearly	4.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Address all communications to:

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo dvi-savaitinis laikraštis. Leldžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
I Užsienį ir Chicagoj Metams	4.00
Pavieniais Numeriais	.20

"VYTIS"

4736 S. WOOD STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Lafayette 6298

Pastabos ir Apžvalga

Kita kryptis. Mūsų organizacijoje pradeda išnaujo reikštis ar atgimti gilesnė, rimtesnė mintis. Chicagos Apskričių įvedama metinės dvasinės konferencijos; seniau tame pačiame Apskričių buvo pakelta sumanymas įvesti kursus vadams auklėti, bet komisija, išrinkta vykdymui, užmigdė tą sumanymą. Dabar Naujos Anglijos Apskritys nutarė, kad kuopos kurtų debatų ratelius ir viena su kita debatuotų; taipgi studijuos mūsų tautietį Tada Kosciuską, kurs labai daug prisidėjo prie iškovojo šiai šaliai nepriklausomybės. Organe "Vytyj" diskutuojami labiau mūsų tautybę liečianti klausimai. Sveikintina tokia besireiškanti kryptis mūsų organizacijoje.

Ekskursija. L. Vyčių trečioji metinė ekskursija į Lietuvą išplauks liepos (July) 5 d., Skandinavų-Amerikos linijos dideliu garlaiviu "Frederik VIII." Ruoškitės patys, kas galite važiuoti, ir paraginkite kitus važiuoti su šia smagia jaunimo ekskursija. Vyčių ekskursijos yra ilgą laiką atmintinos.

Jaunimas gerėja. Statistinėmis žiniomis pasiremiant randama, kad dabar mažiau jaunuolių Chicagoj prasikalsta, negu seniau. Štai yra skaičių iš dar ne visai tolimos praeties: 1915 metais į Chicagos bernaičiams teismą buvo pristatyta 7,500 prasikaltėlių, gi 1925 metais 5,409. Gal kam bus įdomu, kad 12 nuošimtis prasikaltėlių vyriškos gimties (males) yra jaunuoliai nuo šešiolikos iki dvidešimt metų amžiaus.

Lietuvių jaunimas Britanijoje. Pastaruoju laiku tenykštis lietuvių katalikų jaunimas pradėjo rodyti smarkesnio veikimo. "Išsivių Draugo" Nr. 20, gegužės 17 d. rašoma:

Prieš keletą metų Britanijoje lietuvių jaunimo lyg ir nematyti buvo—dauguma lietuvių išsivių Britanijoje šion šalin atvyko Rusų-Japonų karo laiku, tat ir čia gimusieji lietuviai buvo dar tik vaikai. Dabar jau matome ką kitką: kasmet priauga didelis būrys lietuvių jaunimo. Nors jie ir Britanijoje gimę, bet žymiai skiriasi nuo vietinių. Jie daug ką iš savo tėvėlių paveldėja: ir galvojimą, ir papročius ir kalbą. Jie negali pilnai pritikti nė prie škotų ar anglų, ar, pagaliaus, net katalikų airių. Reikalinga jiems, tat, nors ir nepalankiose mūsų tautai aplinkybėse, burties krūvon.

Daug lietuvių jaunimo gyvena Bellshill'y ir apie linkėse. Čia jie turėjo susikūrę savo kliūbą, kurš, tiesa, geras dalykas, bet kitais dalykais, apart pasilinksminimo, lyg ir neįstengė pasirūpinti. Dabar, kunigui Petrauskiui ir per Velykas Škotijoje viešėjusiam kun. Insodai paraginus, Bellshill'io jaunimas nutarė daugiau veikti katalikiškoje ir tautiškoje dirvoje. Gegužės 4 d. Lietuvių Jaunimo Kliūbas savo susirinkime nutarė persitvarkyti.

Nutarta sukurti lietuvių katalikų jaunimo draugiją, išleidžiant pastovius įstatus. Draugijos tikslas bus ne tik teikti jaunimui pasilinksminimo, bet taipogi rūpintis jų lavinimu, švietimu. Bus rengiamos jaunimui paskaitos, daromi susirinkimai, kuriuose svarstomi jaunimą liečią klausimai, pratinamasi geriau pažinti savo kalbą ir panašiai. Reikia tikėtis, kad lietuvių jaunimo draugijos užmazga Bellshill'y padarys įtekmes ir į kitų Britanijos lietuvių kolonijų jaunimą, kad galima būtų sukurti tvirtą visos Britanijos, bent Škotijos, lietuvių jaunimo draugiją su daugybe skyrių.

Tam dalykui buvo kviečiamas susirinkimas gegužės 18 d., į Mossend'o bažnytinę salę. Linkime Britanijos jaunimui kuogeriausio pasisekimo organizaciniame, visuomeniniame darbe.

Iš dr. Vl. Zahorskio vertė V. I.

Pasmerktieji Šv. Jono Bažnyčioj

(Vilniaus padavimas)

Po šv. Jono bažnyčia yra erdvūs koridoriai ir rūšiai, kurie užima žymų plotą ir traukiasi po gatve ir artimais namais. Rūšiai buvo pripildyti karstais ir numirėlių kūnais, laidotais čia per kelius amžius.

1600 metais mirė turtingas Vilniaus miestietis. Artimesni ir tolimesni giminės apsilvilo gėdula ir padarė iškilmingas laidotuves. Vėlionį, aprengtą drabužiais iš štameto ir brangia kepure, įdėjo į karstą, išmušinėta adamaske išspaustomis gėlėmis. Ant numirėlio pirštų žėrėjo brangūs žiedai. Net kambarį, kuriame gulėjo kūnas, visą išmušė kiru. Laidotuvėse dalyvavo domininkonai, bernardinai, šv. Jono bažnyčios klebonas ir kiti kunigai, apsilvė įvairiaspalvėmis kapomis, gobtuvuose su skylėmis dėl akių. Nesigailėta paskambinimui, dalyta išmalda ir vaško žvakės. Šv. Jono bažnyčia labai apšviesta, o šv. Panelės Apreiškimo koplyčioj padarytas gražus katafalis. Buvo čia visokių papuošimų: dirbtos gėlės ir emblemos, vieni angelai verkiantieji ir kiti gesinantieji žiburus, buvo dėžės ir kaukuolės su stabikauliais ir mirtis pavidale skeleto su dalgiu; viskas žibėjo nuo daugybės įvairiaspalvių lempelių ir žvakių didžiųjų ir mažų žvakidėse ir kybančių ore.

Vakare kūnas perneštas iš namų į bažnyčią ir paliktas nakčiai koplyčioje. Brangenybės, kurių nuo vėlionies nenuimta, atkreipė į save dėmesį kelių saugojusių kūną namuose. Jie pasiryžo naktį numirėlį apiplėšti, bet būdami bailaus prigimimo, patys neturėjo drąsos padaryti vagystę. Tada sulaukė berniuką, kuris tą naktį turėjo saugoti bažnyčią ir valandėlei ją apleido, ir grąšindami jam mirtimi, privertė, kad negaišdamas grįžtų į koplyčią ir nuėmęs žiedus nuo numirėlio pirštų paduotų jiems pro langą, po kuriuo jie turėjo laukti. Prigąsdintas berniukas nedrįso prieštarauti ir grįžo į bažnyčią. Čia viešpatavo tamsa ir visiška tyla. Tik prieš kai-kuriais altoriais kabančios lempos mirkčiojo silpna liepsnelė ir mėtė neaiškius atspindžius į paveikslus ir šventųjų veidus, atsimušinėjo į marmūro kolonas ir į paauksintų rėmų ir paminklų kampus. Bažnyčios ir koplyčios skliautai nyko visišką tamsoj.

Berniukas, nors jau nekartą buvo bažnyčioj nakvojęs, šį kartą patyrė stebėtiną baimės. Širdis jo krūtinėje lyg kūju mušė, bailiai žvalgėsi ir greitai nugrėždavo galvą, kai susitikdavo su akimis, žiūrinčiomis į jį iš paveikslo, arba iš paminklo. Viduj naktinės, niekuo nesudrūmstos tylos, jo

žingsnių atbalsis skleidėsi po erdvę šventyklą ir jį perėmė baimė. Berniukas įžengė į Apreiškimo koplyčią, apšviestą tik viena, ties altorium kabančia lempa, kurios mirganti liepsnelė rodės gaivino aplink katafalį sustatytas angelų figūras, mirties su dalgiu ir patį karstą, pridengtą dangčiu.

Tyla, kuri čia viešpatavo, buvo tiesiog klaiki, ir kaskart didesnė baimė skverbėsi į vargšo berniuko širdį. Jau norėjo apleisti koplyčią, bet mintis apie kerštą, kuris jo laukė už bažnyčios slenksčio, privertė jį imtis šventvagystės. Drebėdamas iš baimės užėjo katafalio laiptais, nuėmė nuo karsto dangtį ir paėmė šaltą ir sustingusį numirėlio pirštą, kad kuogreičiausiai nuimti žiedus. Bet vėlionis patraukė ranką, sučėžėjo karste ir, nutvėręs už drabužių iš baimės nutirpusį berniuką, sušuko dideliu balsu:

— Broliai pasmerktieji, gelbėkit mane!

Tą valandėlę sudrebėjo visa bažnyčia, pakilo bausis ūžesys, staugimas ir triukšmas. Pradėjo sproginėti grabų akmenys, lūžo sarkofagai ir su trenksmu atsivėrė durys, vedančios į rūšį. Su pragarišku bildesiu keliasi iš karstų numirėliai ir pripildo bažnyčią. Kai-kurie, neseniai palaidoti, buvo keistai išbalę, įdubusiomis akimis, kiti, jau perpus supuvę, leido biaučių kvapą, bet daugiausia buvo skeletų, kurių nuogi kaulai kurčiai barškėjo. Visa toji pasmerktųjų minia susidėjo iš bajorų, senatorių, kunigų, ritierių ir turtingų miestelėnų. Drauge buvo taipogi moterys ir kūdikiai.

Vagys, laukiantieji po langu, išgirde tą pragarišką triukšmą, pabėgo. Berniukas, dar iš išgąsties nenustojęs sąmonės, ištrūko iš vėlionies rankų, išbėgo iš koplyčios ir, atradęs už kolonos įėjimą su laiptais, spruko jais ant chorų, duris užtrenkė ir užsklendė. Čia beveik be kvapo pasislėpė viename suole. Bet numirėliai vijosi jo pėdomis. Pripuolę prie uždarytų durų, ant kurių buvo piaustytas kryžius, pasitraukė ir pradėjo nešti savo grabų akmenis, karstus, bažnyčios grindis, suolus ir viską, ką tik pakeliui užėjo, ir, statydami vienus ant kitų, kopė į viršų. Berniukas nesijausdamas apsaugotas savo pasislėpimu, įsidraskė į patį vargonų viršų ir iš čia, sulaukęs krūtinėje kvapą, plačiai iš baimės atidarytomis akimis, sekė pasmerktuosius, kurie lipo kaskart aukščiau ir jau siekė chorų. Tada didžiausiame išgąstyje juos peržegnojo ir suriko:

— Jėzau, Marija!

Ir štai iš aukštybės, į kurią buvo įlipę, pa-

smerktieji, griuvo ant akmeninių grindų su karštais ir grabų akmenimis. Kai-kurie griaučiai sutrupėjo, net kaukuolės, kurčiai bildėdamos, nuriedėjo į pasienį. Po valandėlės numirėliai atsikėlė ir išnaujo pradėjo statyti karstus ir jais kopti. Bet berniukas jau turėjo būdą pasmerktiesiems atsiginti. Meldėsi ir žegnojo, ir kiekvieną kartą pasmerktieji krisdavo.

Tuo tarpu jau pradėjo aušti ir kažkur toli mieste pasigirdo gaidžio giedojimas, arčiau atsakė jam kitas. Tamsa, ligšiol viešpatavusi bažnyčioj, pradėjo išlengvo nykti. Ant grindų gulintieji kūnai jau nebeprisikėlė ir berniukas liko išgelbėtas.

Kai anksti atidaryta bažnyčia, baisus puvėsių dvokimas sklaidėsi po ją. Įeinantieji pamatė šimtus ant grindų gulinčių lavonų tokiam pavidale, kuriame juos užtiko gaidžių giedojimas. Grabai buvo išgriauti ir įėjimas į rūsius buvo atdaras, kame visi karstai buvo tušti, išskyrus kelius, kuriuose ramiai gulėjo kūnai T. T. Jėzuitų. Pasirodė, kad visi, be tų kelių, buvo pasmerkti. Berniuką surado ant chorų vos gyvą. Jis nupasakojo apie tai, kas įvyko ir staiga apsirgo karštligė, ir kelias dienas pasirgęs mirė.

Bažnyčia tuojau uždarė ir pradėjo valyti iš lavonų, kas truko dvi savaites, tokia jų daugybė buvo. Visi numirėliai liko pervežti už Rudnės vartų ir tenai už šv. Stepono bažnyčios palaidoti.

—o—

J. Vyšnužis

Skaitymas

Skaitymas įvairių knygų ar laikraščių yra kiekvienam jaunuoliui-ei būtinai reikalingas dalykas. Tačiau čia reikia būti be galo atsargiems, nes yra gero ir blogo ir skaitymo srityje.

Lazda turi du galus! Taigi ir čia, šalia tikrojo ir teisingojo mokslo vadovėlių, yra ir klaidingų, iškreipiančių mokslą. Šalia asketinio skaitymo knygelių yra ir pajuokiančių katalikų principus, tikėjimą ir dorovę. Šalia tikrosios beletristikos, būtent, šalia padorių ir estetingų romanų, apysakų, poemų ir t.t., yra ir netikusių, užgaunančių dorovę, estetingumą ir teršiančių vaizduotę romanų, apysakų bei eilėraščių. Tas pat ir su laikraščiais.

Reikia skaityti tikrai tikrojo mokslo knygas, skaityti tai, kas teikia teisingų žinių, kas lavina širdį, estetingumo jausmus, kas neužgauna dorovingumą ir teikia mums sveiką pakraipą.

Skaitymas gali būti trejopas: 1) Mokslinių knygų skaitymas—tikslu pažinti kokį nors mokslo klausimą. Tam yra įvairūs vadovėliai ir šiaip knygelės.

2) Asketika. Šių skaitymų tikslas—suzadinti mummyse gyveninį tikėjimą, suteikti dvasiai maisto

ir nustatyti idealinę pakraipą. Tam yra šv. Rašto skaitymas, šventųjų gyvenimai ir šiaip doriniai pamokinimai.

3) Beletristika. Šios rūšies skaitymas jauniui taip pat labai reikalingas. Jis lavina vaizduotę, kuri yra visokios iniciatyvos pagrindas. Teikia estetinio skonio, atgaivina nuvargusius nervus ir nuramina visokiuose gyvenime nuliūdimoose. Šiai literatūros rūšiai priklauso romanai, apysakos, eilėraščiai ir t.t. Čia svarbu pasirinkti veikalus parašytus taisyklinga kalba ir geru stiliumi. Be to reikia vengti per daug fantastingų romanų ir per sentimentalių veikalų, nes tokie kenkia žmogaus psichikai. Geriausiai, tai skaityti gamtos aprašymus, ypač gražesniųjų vietų. Skaitant reikia gerai įsivaizduoti aprašomus dalykus ir sekti charakterizuojamų asmenų būdo ypatybes.

Todėl visos šios skaitymų rūšys yra lygiai reikalingos ir nė vienos negalima apleisti.

Dabar dar trumpai priminsiu apie skaitymo būdą: Niekada nereikia skaitant skubinti. Kiekvieną sakinį reik gerai perskaityti ir stengtis suprasti, nes, nesvarbu kiek perskaityta, bet kaip perskaityta. Skaityti reikia tik žymesnius ir svarbesnius veikalus. Įsidėmėti, arba išmokti svarbesnieji posakiai ir mintys. Gera svarbesnes mintis įsirašyti tam tikron knygelėn, arba knygoje pabrėžti pieštuku. Kartas nuo karto reikia apie skaitytus dalykus pasikalbėti su kitais, tad geriau išsiaiškinti.

Be to labai svarbu, kad skaitant nepagadinus akių. Kenkia akims skaitant prie neaiškios, drebančios ir karščio duodančios šviesos. Tokiu būdu, geriausia šviesa elektros, o prasčiausia žvakės. Šviesa turi būti iš kairės pusės ir niekad iš priesakio. Neskaityti gulint, nes tai kenkia akims. Spaudos spalva geriausia juoda. Knygą skaitant, reikia laikyti nuo akių per 30-50 centimetrų. Ir niekad neskaityti saulei nusileidus.

—o—

Apie Spaudą

Jeigu blogoji spauda, kaip plėšrusis žvėris, griau na visa tai, kas geram katalikui ir patriotui yra brangu,—kas gi mums bepalieka daryti?—Atsakysime Popiežiaus Pijaus IX žodžiais: “Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuoplačiausiai paskleisti tarp žmonių.”

“Veltui statysite bažnyčias, rengsite misijas, steigsite mokyklas, darysite visokių gerų darbų; visos jūsų pastangos nueis niekais, jeigu nemokėsite naudotis apsigynimo ir puolimo ginklu, kuris yra tikra katalikiška spauda.”

Popiežius Pijus X.

Poezija

Stepas Zobarskas

TIES ANGA.

Skraidąs vėjelis
Pavasario sparnais,
Rytinį džiaugsmą
Apipina sapnais.

Žydintį skliautą
Žvaigždėtąja malda,
Apjuosia deivė
Svajonių kupina.

Mirgančią mintį
Lelijų šnabzdėsiais,
Užburia žvaigždės
Maldingais judėsiais.

Skamba ir žvanga
Maldykloje varpai,
Šaukia ir laukia
Tik kryžiai ir kapai.

Mes nuplasnosim
Kur skliautai amžini,
Kur meldžias žvaigždės:
Vis būsime jauni!

—o—

P. Liepa

TAKU.

Jaunatvės džiaugsmas sužavėtas
Skaidriausias takais keliavau;
Šypsojosi rytas žadėtas—
Svajojau... ir aš keliavau.
Neliūskit! man gėlės žydėjo
Ir puošė kelelį skaisčiai.
Jaunučiai žiedeliai kvėpėjo
Ir laimė šypsojos meiliai.

—o—

Stasius Būdavas

ARTOJO MALDA.

Dirvelėj aš ištiesiau šimtą vagų,
Ir juodbėrio akys džiaugsmas jau užtvino;
Pro džiaugsmą ir manosios akys jau žiūri,
Kad šimtas vagų jau dirvelę dabina.

Slinkit, atslinkite, poilsio naktys,
Padėkos malda širdy aš sudėsiu;
Atodūsius Dievui prie kojų pasiuntęs,
Suvirpinsiu lūpas naktuzės pavėsy...

Žydinčią giedrą duok, Dieve, rytoj—
Antrąjį šimtą vagų aš ištiesiu,
Ir savo žemelę kaip laimę mylėdamas
Simtą atodūsių Tau vėl išliesiu!..

J. Gutauskas

JAUNYSTĖS PUOTOJE.

Sudaužę taures puotojančio vyno
Jaunystės džiaugsmingoj puotoje, draugai,
Sušukim valio tyroms žvaigždėms erdvyno—
Te girdi kaip juokias jaunystė linksmai.

Nors piktas likimas virš mūsų kvatos,
Bet dangų ir žemę sujungsim aidais.
Kam duoti sparnai galingi dainos
Veltui tam grasyti žemės vargais.

Kelionė mus laukia, o, broliai, gana.
Papuoškime tolimus kalnus ugnim.
Patikti aušros, su jaunystės daina,
Kas iš jūsų kartu? Ei, pirmyn, su manim!

—o—

Joninių Papartis

MYLĖJAU SVAJONĘ.

Mylėjau svajonę,
Saulaitėj augintą;
Kur gimė dejonė,
Kur rytas jau švinta.

Ten kelias nuklotas—
Žvaigždelėms nusėta;
Ten gintaro plotas—
Dainelė girdėta.

Iš žydinčio daržo,
Išėjo aušrinė;
Juk ryto nevaržo,
Padangė auksinė?

Prikelsiu miglotą,
Užburta mėlynę,
Ir žengsiu į plotą—
Į savo tėvynę.

Mylėjau svajonę—
Sapnužis pasėjo
Man ilgą kelionę,
Pavasario vėjo...

—o—

Myk. Linkevičius

PRIIMK MANE, LIETUVA!

O Lietuva, mano šalele,
Priimki mane nors jau seną—
Kur mano brangioji mergelė
Gal ir dabar teb'gyvena?..
Priimk, neatstumk palaidūno—
Nors jau neberasčiau ten nieko—
Bent kaulai tenai tesupūna—
Šaly svetimoj tenelieka!..

Rūtų Darželis

LIETUVAITĖS DARŽELIS.

Pasibaigė ziema su savo šalčiais, o jos vietą užėmė gražus pavasaris. Saulutė pakilusi aukštai vilioja visus iš trobų prie darbo. Ne vien saulutė vilioja, bet ir sesučių-lietuvaičių darželis. Sniegui nutirpus jis stovi tuščias ir rodos sakyte sako:—“Sesele, ateik pas mane, papuošk mane, o aš tau atsilyginsiu. Aš vasarą pasipuošiu gražiais žiedais, o tu tuomet galėsi džiaugtis.” Ir todėl sesutės-lietuvaitės turi imtis pavasarį darbo. Darželis teikia malonumo tik tada, kuomet jisai yra tvarkingas. Pavasaryj, kuomet dar gėlių nėra, jei darželis akmenėliais apdėtas, tai reikia juos nubaltinti; jei apdėtas velėna, tai reikia nuimti senąsias žoles ir švariai nušluoti. Švarus, sutvarkytas darželis jau iš anksto bus malonumo vieta.

Lietuvaitės daugiausiai sėja šias gėles: našlaites, žirnikus, rūtas, įvairių rūšių gvaizdikėlius, lelijas ir įvairiausias kitas gėles. Nėra nė vienos lietuvaitės darželio, kur nebūtų rūtų. Lietuvaitės privalo tik rūtas mylėti ir tik jomis puoštis. Lietuvaitės ir per vestuves rūtomis kaišosi ir puošia savo gelsvas kasas.

Mes jau matome iš eilių ir dainų, kaip rūtos yra branginamos, kaip pvz. iš Maironio eilių.

“Jei galvą kaišysi, įsėk tu rūtelę!
Jog žiedas mieliausias, tai rūta žalioji;
Su jąja prisiekia mylėti jaunoji!”

Iš kun. A. Vienužinskio:

“Kaip gi gražus-gražus rūtelių darželis,
Pilnas jau prisėtas gražių žolynų;
Dailiai aptvėrė jį mano brolelis” ir t.t.

Lietuvaitės visuomet vakarais laisto ir prižiūri savo darželius. Kuomet įeina lietuvaitė į savo numylėtą darželį, kuriame sužydo gėlelės, sminga tuomet jos akys į jo gražybę, į gėlelių įvairybę... Akys skrenda nuo vienos gėlelės prie kitos ir tos gėlelės tokios malonios, tokios linksmos... Lietuvaitės tuomet jaučiasi laimės karalijoje, kur vien nevystančios gėlės, kvepiančios lelijos. Mėnuliui užtekėjus sėdi lietuvaitė savo daržely ir liūdi... rodos kalba su gėlelėmis kokia tai paslaptina kalba. Ir todėl visas jos brangiausias turtas darželis, kur gali pasilinksminti ir pasidžiaugti.

Atėjus rudeniui darželis nustoja viso savo gražumo, gėlės jau nustoja žydėti ir visi žolynėliai pradeda vysti ir geltonuoti.

1925 m. III. 27 d.

M. O.

MŪSŲ DARŽELIS.

Kiekviena lietuvaitė ar lietuvė turi prie namų rūtų darželį. Jis yra prižiūrimas ir taisomas mergaičių. Darželiai yra taisomi arti namų, iš pietų ar rytų pusės. Daugiausiai yra tveriami mažais spalvuotais stodinėliais. Tai apsaugoja žolynus nuo naminių gyvulių. Viduj darželis yra saugojamas ir tvarkomas, kad tik gražesnis atrodytų. Per vidurį ir tarp lovų yra palikti takeliai. Jie yra išbarstomi smulkiais žvyrėliais ar smiltimis. Lovutės yra apdėliotos nubaltintais akmenėliais.

Kai saulutė daugiau įšildo žemę, tuoj mergaitės skuba kuogreičiau sėti žolynus, nes, atėjus gegužinėms, nebus kuo papuošti aukūras. Anksti pavasarį bėga mergaitės pas vieną kitą prašydamos ar įmainydamos žolynėlių sėklų. O kai dar trūksta užsėti lovutėms, bėga kur į krautuves, kad tik greičiau pabaigus sėjimą. Pabaigus sėti lieka tik laistyti ir žiūrėti, kad neišplaktų įėję nereikalingi svečiai.

Praslinkus kokiam laikui, jau jų žolynėliai pradeda augti ir krauti mažus žiedų pumpurėlius. Ir po keletos dienų mūsų daržely atsiranda gražių pražydusių žiedelių. Taip diena po dienos vis jų žiedų skaičius didėja. O kai sužysta visos jų gėlės, tai nė apsakyti negali apie jų kvapus ir gražumą. Vienos jos negražios, bet kvapas! rodos

kazin kokių gardžiausių aromatų būtų apsipylusios. O kitos tik savo žiedų spalva tėra malonios.

Kai įeisi į darželį, tik žvalgykis į šalis ir džiaugkis tais žolynėliais: vienos kvepia, kitos žydi įvairių spalvų žiedais; o kitos savo tamsiais žaliais lapais tarp kitų svyruoja. Tai yra rūtos, kurios taip pas mus branginamos ir daugel dainelių apdainuojamos, kaip pavyzdin,

Kaip gi gražus, gražus rūtelių darželis,
Pilnas jau prisėtas žalių žolynų.

Dailiai aptvėrė mano brolelis, ir t.t.

Taip girdėti dažnai vakarais dainuojant lietuvaitės savo darželyje. O kai sekmadienyj atsilanko daugiau draugių, tai jos tik čiulbia, kaip laštingalos, dainuodamos įvairias dainas. Nė manyte nepamanys, kaip saulutė bus jau nusileidusi!

Taip pilnos džiaugsmo keliauja kiekviena į savo namus.

Darželiai atneša mums labai didelio grožio, kuriuo sužadina mumyse užmiršto linksmumo ir paliuosuoja bent menką valandėlę nuo vargų ir nelaimių.

E. V.

Mazeikiai, III-27, 1925

GĖLIŲ KARALYSTĖ.

Garbė, garbė žolynų karalienei,
Žmonėms brangiai grožybės valdovelei.
Mums džiaugsmas didžiausias, visiems garbė,
Išreikšti pagarbą čia jai drauge.
Jau vėl matysim mylimiausią,
Gėrėsime visų brangiausią.
Toli, arti, aplink ties ja banguos,
Švelniai jai tars visi: SVEIKA, linguos;
Aromos brangios jai tyliai kvėpuos;
Palengvėl širdį jos saldžiai liūliuos.
Mes šoksime, veiksime, žaisime lig aušros,
Ir ja gėrėsime be atvangos.
Nun gi manau šypsas gražiausia dabintis,
Brangiausią Karalienę sau masintis.
Tad nusizeminant vėl prie ponios,
Švelniausiai sužavėsiu širdį jos.
Deja! Šypsotis, lenktis ten norėjot,
O gal ir peikti mane, bet nespėjot.
Manau gi aš pavergti ją švelniai,
Perdėm ją sveikindamas mandagiai.
Sveika, sveika, žolynų karaliene,
Jaunų dienų brangiausią valdovėle.
Dabar priimsime tave su garbe,
Vis džiaugsime ir tavo gražume.
Kaip tyras mūsų džiaugsmas ir linksmu
Matyti tave laimės šaltiniu.
Mes šoksime, veiksime, žaisime lig aušros,
Lankose tarp žolių ant lygumos.

Jetonis

MANO GIMTINĖ.

Kur mažutė bakuželė,
Vyšnelių sodelis,
Kur skambioji dainuželė
Kas vakar's, rytelis
Tyliai plaukia, skamb' miškely,—
Sesutės daržely.

Čia, kur širdį vis ramina
Daina lakštingėlės,
Kur gelmes jausmų gaivina
Rauda sesutėlės—
Čia manoji gimtinėlė,
Sena motinėle.

K. Zupka

Education in Samogitia--Žemaitija

Nothing definite can be said about the past cultural standing of the Samogitians (*žemaičiai*-lowlanders), only that they were Lithuanians, lived in dense forests and shared the fates of their brother-Lithuanians in the lack of the intellectual pabulum of Western Europe. Yet, deviating from the psychological analysis of the people, we find that the Samogitian is not entirely devoid of everything cultural. Here the culpability rests on his unusual conservative nature, which is clearly depicted in the writings about his beliefs and superstitions. All his sagacity—according to *Daukantas*—is his own entirely. All that he knew was to the credit of his own ingenuity. In the aspect of an husbandman, he was a farmer, a mason, a smith, and a true specialist in all the trades. It was *Lepner* who said: "A Lithuanian rides to a forest on a horse and returns with a cart." His women-folk did not lack of abilities, as we may see some of their labors in their knitting, dress-making, house-keeping, and excelling in other specialties of the women-folk of other nations as well.

All his worthy natural abilities were of great value to the Samogitian-Žemaitis, but they betrayed his want of being independent and his refusal to be subjugated, to be taught something new by someone else—to be educated. That aptitude is not wanting in the results of their labors, as we may see them as watch-makers, violin-makers, artists and painters. *Daukantas* mentions one by the name of *Mačius*, who had attempted to construct an automobile, but failed because of lack of funds. There was not an infinitude of crude cultural aptitudeness in the Samogitians, only that it was indispensable to use these traits profitably. The Samogitian existed because of his absolute firmness of mind, because of his great trust in his trust and because the terms of life were inevitable that he had to be what he was.

Practicality was a rich virtue of the Samogitian. He traded the amber that he gathered from the shores of the Baltic, he traded the hides of the wild beasts that he trapped, he traded the honey from the bee-hives that he preserved. In the harsh sequence of history, the Samogitian or Žemaitis suffered greatly from the invading armies that warred upon him. During the interims between 1398-1401 and 1404-1409, the Teutonic Knights repressed him under their unendurable yokes. Throughout two hundred long years the Teutonic Knights, afterward the Calvinists attempted to rule him. Then followed the three assaults of the Swedes, who left only famine, pestilence and fire in their wake. Yet, in spite of all these perturbing events, the Samogitian still persisted in his customs. He returned to his work, rebuilt what was destroyed and repaired what was left. He was not of the warring type and loved the peace and quietude of his farm. He did not envy the Germans and the others in all their culture. Thus is the character of the Samogitian—-independent, lover of work, ingenious—above all a Lithuanian.

Public instruction began about the year 1413, when the Samogitians were unwillingly converted to the Catholic faith. With Catholicity came the Polish clergy, who were the first to instruct the illiterate Samogitian, in spite of his rooted repugnance to education. He was taught the principles of Christianity and saw the popularization of theological education with the founding of the first educational institution—that of Bishop *Matthew II*—for the education of candidates for the priesthood, in 1469, at *Varniai*. Free schools were established by the upper classes in the sixteenth century, and soon the educational movement in Samogitia-Žemaitija gained a powerful foothold.

In 1507 Duke *Bartošinas* established a school at *Tauragė*, but it mysteriously disappeared. The Italian Princess *Bona*, wife of Grand Duke *Zigmantas*, aided the Rev. *Hermanavičius* in founding a school at *Jurbarkas*, in 1557,

where not only religion was taught, but also reading and writing. Education gained a strong impetus in the sixteenth century by the rivalry that existed between the Lutherans and Calvinists. They both understood that in order to proselytize the Samogitians to their beliefs education was necessary and they, too, established schools. In 1592 the Calvinist ministers and Duchess *Pašušvienė* erected a school at *Šilava*, where the curriculum was of a better standing than in the two schools already mentioned. Here one professor taught religion, another reading and writing in the native tongue of the Samogitian, and the third taught the pupils the Gothic language. The education at this institution was free and the school itself existed only with the Calvinists themselves; when the Calvinists left Lithuania, the school disappeared.

Elementary schools were established at *Kelmė*, *Rietavas* and other places, but their existence was brief. The press was also employed in the work of proselytizing to Protestantism and the first specimens of printed matter are books of an informative nature, as catechisms, grammars, Protestant literature, etc. Even though the rivalry between the Catholics and the Calvinists brought about the educational movement, more credit is due the Catholics than the Calvinists that the movement existed. The Calvinists' propaganda soon vanished and their work in the matter of educating the people of Samogitia-Žemaitija was taken up by the Jesuit order. The Jesuits were invited to Lithuania by the Grand Duke *Zigmantas*, in 1569. It was then that the Catholic clergy renewed their activities with greater zeal and vigor. Bishop *Tiškevičius* (1633-1649) announced to his priests that free schools were to be established and that the people were to be taught religion in their own language. Financial aid was given by the Dukes *Kodkevičius*, *Valavičius* and *Sapiega*. In 1618 *Kodkevičius* built the stone buildings of the famous *Kražių mokykla*-school. This was the master stroke of all, because in the three hundred years of existence this institution was the spring of knowledge where drank the youth of Samogitia. It was here that such famous writers as *Poška*, *Stanevičius* and others studied; it was here that the celebrated Bishop *Valančius* learned the rudiments of his native tongue.

This institution, like all others under Jesuit jurisdiction, was divided into five departments (*Infima*, *Grammatica*, *Syntaxis*, *Poetica*, *Rhetorica*) and each department had its own instructor. The term of study was extended to a period of six years. Upon completion of the course at *Kražiai*, the student had a fluent knowledge of the Latin language and had committed to memory some of the Latin classics. Each year the number of students was approximately about three hundred. According to the statistics of the institution there were in 1694—284 students, in 1695—283, in 1696—264, 1697—269, in 1700—285, in 1701—303, in 1705—306, in 1716—124, in 1717—133. During the interim, 1706—1716, the institution was closed because of the wars with the Swedes. The students were of the upper class as well as of the lower class. Financial aid was offered by many dukes and rich landowners, while many willed large tracts of land and great sums of money so that the school would not be in need of pecuniary assistance.

Consequent to the withdrawal of the Jesuit order by Pope *Clement XIV*, a State Commission of Education was laden with the authority of the school at *Kražiai*. This commission effected more reforms in the institution,—extended the curriculum from five to six classes, and other changes were brought about, which were deemed necessary. Again the institution entered upon a new phase in her history under the guidance of an individual who was Inspector of Schools of the Province of *Kaunas*. In the latter part of

the eighteenth century, the school at Kretinga was abolished, thus bringing a greater burden upon the school at Kražiai. For some time the Kražių mokykla-school was in charge of the Carmelite order, but in 1817 it was again returned to the charge of the laity. Now it became a full-pledged gimnazija, whose graduates were honored with admittance to the University of Vilna. At the time of this change there were twenty instructors and about five hundred students.

Education in Samogitia advanced with great celerity, and still more so after the proclamation of Bishop Tiškevičius to the priests of his diocese to establish an elementary school in each parish. In the beginning of the seventeenth century the Bernardinian monks founded a school at Kretinga, which the Commission of Education arranged for three classes, having three instructors, and it had about three hundred students. In 1790 this school was closed and again reopened with the return of the Bernardinian monks. Here the monks lived a miserable existence under suppressing conditions due to the lack of financial aid and suitable buildings. In 1836, however, it was again returned to the charge of the laity and converted into a Russian school with only two classes.

With the institution of the "Žiburys" and the "Rytas" in Vilna, again the educational movement was furthered with much success. The Samogitian had now in his hands the works of Bishop Valančius and Daukantas, whose books were published in Tilžė (Tilsit). Both of these great men wrote with an appeal to the people, with the purpose of writing for the education of the people, and not with the purpose of selling their works at a profit in money.

This is the history of education in Samogitia-Žemaitija. Today the Samogitian is the same as the Samogitian of yesterday. He wants to be independent and has still retained his repugnancy, but in a different view—desiring not to be taught by foreigners. He has aided in the establishment of five gymnasiums, six progymnasiums, nine secondary schools, two normal schools and one technical school—in his beloved Samogitia. He is still an earnest and a hard worker, whether the work is manual or mental. He sings the praises of his brothers, who have excelled by their literary achievements. He still retains his ingenuity as of yore and the results of his labors now may be seen in any fair or exhibition in any part of Lithuania.

May the trust be fulfilled that the Lithuanian nation remain independent, that the education of her people go on with no hindrance from foreign disturbances, that in the future only peace and good-will reign and that with this reign may come the bountiful blessings of the Almighty.

Iš Žemaičių Švietimosi Istorijos: Gr. Valančiaus.
Kazys Vincentas.

The Price of Pride

(A sixteenth century tragedy)

"Why art thou sorrowful, maiden mine?
Humbly I worship thee before thy shrine."
"T is nought but beauty that I crave—
Beauty that attracts princes and not only thee, my knave."
"Ah! To thee my love is foolery, princess mine,
Though it be purer, richer than thine."
"Wherefore dost thou come to seek royal blood,
Knowest thou not I may banish thee with a thud?"
"Be you angry with me, a slave,
I care not. Still thy respect I crave;
Many years hence have I roamed hill and dale,
But ne'er have I beheld a maid quite so pale;
Thus beauty to thee I come to restore—
Beauty to last forever more!
Yet thou speakest cross to a magician so good,
Who red roses in thy cheeks, as there thee stood,
Didst brighten (not with brush or pen,

But with words of love). And then
Thou knowest not that a prince I be—
A prince by birth as royal as thee!
Allow me but to kneel before thy throne
And each day shall I make pink roses known
Albeit loving words and compliments rare
Anger thee, I may gaze at thee so fair."
"Thou talkest bold for a miserable knave;
But for beauty to any measure I crave."

Thus day by day at his mistress' feet
Spake a servant with voice so soft and sweet,
Till in time a heart rejoiceth at sight of him
Who now looked haggard and very thin;
Ne'er a thought did enter to swallow up pride—
To return true love to one who with anguish cried.
But sorrow soon visited a hard proud heart,
A sorrow deeper than any dart
Hath dared to pierce a mortal soul:
For a huge bell began to toll
Of the unflinching hope (e'en to that last breath
Of flickering light which only death
Hath extinguished from a loyal slave,
A prince by birth, but in station a knave!)
"Alas!" crieth a voice from another land,
"The light hath gone, which only thy hand
Couldst brighten. Lift not thine eyes—
Seek not comfort in forgetfulness, but rise,
Go thou to the chamber in thy tower high
For mem'ry there liveth till thee die;
Enough it be not that I suffer alone—
Leave earthly treasure! For thy sin atone!"

Ne'er a sadder maiden couldst there be
Nor e'en a one who crueller fate did see.
She follow'd that voice which seemed to exist
And bade lingering death to quickly persist.
Not many days later those lips giveth a sigh—
They mutter low, "For pride I die!"

Bernice Shapkauskas.

—O—

VYTAUTAS THE GREAT.

Buried Thou dost lie
Under the mighty ruins of a mighty past!
Daily people die,
But rarely one as Thou with laurels sure to last!
Vytautas! Though many years Thy grave
Weigh heavily o'er, still we wave
To Thee our praises, laurels true
For all the deeds a hero bold can do!
Rising with the ever rising years
Thy honors e'er higher soar—
God bless Thee for the many tears
Thou didst wipe from Lietuva's eyes e'ermore!
A hero true, in battle tried,
Praises loom on every side
For Thee, our boasted warrior—
Oh, none so has since defended Her!
.....Were I to wish my Fatherland
A gift supremely one,
I'd pray the Father up above
To send us Thee again!

J. J. Plytaitis

NOW!

O, vain is the morrow
If sin-repenting-sorrow
Harrows not for yielding the soul!
O, do then to-day,
While you can and may,
Leave off from sin's wrecking hold!!

Stasys Kirtiklis.

B. Mendūza

MYK. LINKEVIČIAUS "ŽYDRYNIŲ ATSPINDŽIUOSE"

(Kelios mintys apie jauno poeto kūrybą)

Lietuvių literatūroje kasmet jaučiamas gyvybiškesnis plasdėjimas. Kas ypatinga, kad ta mūsų kūrybinė gyvybė, bent didesniąją savo dalimi, ima pulsuoti iš jaunesniosios kartos. Pastarasis reiškinys, nežiūrint kai-kurių išimčių, labai gražiai (viltingai) pasako apie šiuos bei tokius mūsų literatūros žygius ateity. Dar kas pažymėtina, kad jaunesnieji kūrybos lauko žmonės į mūsų skaitytojų gyvenimą, mintį ir vaizdą įneša tam tikrų žymių, šviesaus nusiteikimo atspindžių, būtent: harmoningo jausmo, meniškojo (kitais tariant gražaus gyvenimo) pavaizdavimo. Tačiau turime pastebėti, kad taip negalima pasakyti apie visus—čia kalbama tik apie tai, kas pradeda daugiau mūsų literatūros padangėj reikštis. Plačiau nekalbant apie pastarąjį dalyką, čia man norisi keliais bruožais apžvelgti jauno poeto Myk. Linkevičiaus pirmąjį eilėraščių rinkinį.

Myk. Linkevičius gerb. "Vyties" skaitytojams yra jau žinomas iš spausdinamųjų minimajame laikrašty eilėraščių. Beto, jis jau ne šiandieną rašinėja ir Lietuvos laikraščiuose. Jo poezijos dalykų galima rasti beveik kiekviename katalikiškojo jaunimo žurnale ar laikrašty: "Pavasary," "Ateity," "Ryte" ir k. Praeitų metų vidurvasarį jis išleido, kaip jau sakėme, pirmąjį savo eilių rinkinį "Žydrinių atspindžiuose."

Kalbamajame rinkiny yra daug šviesios jauno poeto dvasios. Pro kiekvieną eilėraščio posmą šneka skambi jaunystė. Su jaunyste poetas, kaip matyt, yra ypač sutapęs ir, reikia manyti, pastaroji jam yra stiprus akstinas kūrybiniame lauke. Tik mestelkime akį į šiuos kelius posmelius:

Dar vakar, rodos, krūtinė šalo,
Rods skausmas peiliu tau širdį skrodė;
Šiandieną džiaugsmui tavam nēr galo,
Šiandie taip gera, malonu sode... (7 pusk.)

arba:

Skambėk, dainuže, ramink širdelę,
Paguosk mane—
Lig patekės skaisti aušrelė,
Virpėk jauna. (10 p.)

Argi bereikia gražesnio šūktelėjimo kaip šis:

Jaunyste, nors amžius tave kada nors ir pamos,
Palikus mane, man žydėk, kaip dabar, visados!

Pastarąjį dalyką (jaunystę) maloniems skaitytojams aš ypač noriu pažymėti, nes mūsų gyvenimo įvairiausiose srityse, tiek tarpusavio poelgiuose, tiek literatūroje ir daug kame kitur gan dažnai girdimi liūdni, tamsūs tonai. Žmonija, kažkaip, pradeda pesimistiškai pulsuoti. Tokie reiškiniai gan skaudūs. Juose mums nėra ir nebus išganymo. Tad ir nesistebės, manau, gerb. skaitytojai, jei aš tuos šviesius mūsų to jauno poeto poezijos elementus pirmon vieton iškeliau. Tas mus turėtų ypatingai džiuginti.

Tačiau tarp ko kita tenka pasakyti, kad gyvenimas neretai ir didelius optimistus palaužia. Jauną tuo labiau. Taigi ir M. Linkevičių kai kada paliečia tamsiosios situacijos. Štai:

Pakriko mintys po nykias ilgėjimo platumas,
Nebesurandu žodžio pats sau prakalbėti (26 p.)

Bet tokių vietų, palyginant, jauno poeto kūryboj labai nedaug, nors jis vieną rinkinėlio skyrių ir pavadino "Skausmo ir ilgesio stygomis." Kad ir liūdi jis tam tikromis valandomis, tačiau save moka pradžiuginti tokiu šviesiu posmeliu:

Širdyje nešioju
Daug žaizdų
Bet į saulėtą Rytojų
Aš skrendu!...
Aš skrendu! — — —

Tiek tat dėl poeto Linkevičiaus eilėraščių juose glūdinčio ūpo ar nuotaikos atžvilgiu.

Dar truputį apie jo rinkinio motyvus. Šie, motyvai, nepasižymi ypatingu produktingumu. Tai jau nė kiek nuostabus dalykas: paprastai pradedantieji poetai tuo atžvilgiu neparodo gausių temų. Jie daugiau į save susitelkę ir, jei taip galima tart, save patį "apžiūrinėja," t.y., pirmuosiuose savo kūriniuose duoda daugiau sielos misansų, stipresnių ar silpnesnių pergyvenimų. Panašiai ir pas Linkevičių. Tačiau to neveizdint, tam tikrais momentais šis jaunas poetas pagriebia tam tikrų ir sociališkujų ryksmų (apie Vilnių, tėvynę, jauną kareivėlį ir k.). Tai tiek apie turinį.

Apie Linkevičiaus eilėraščių formą taip: ji gan sklandi, o kai-kuriose vietose net pavydėtina; ypač ten, kur paimama apdainuoti liaudies motyvais ir stygomis. Tomis vietomis tenka nuoširdžiai pasigėrėti. Rimus ir ritmus poetas Linkevičius lengvai valdo. Daugiau ta linkme padirbėjęs jis galės tikrai gražių dalykų duoti. Mes čia jam palinkėtume tą sritį ypač artimai pajusti ir su ja broliškai sutapti, taip sakant, su ja suaugti, susigyventi—pamilti ją, nes Linkevičius, girsim ar negirsim, poetiškai kūrybinio nusiteikimo turi. Linkevičiaus kūryba jaunutė. Ji praziūrima—kaip pro plonutį šydą. Joje subtilūs, švelnučiai plasdėjimai. Tai visa reikalauja nuoširdaus darbo, gražaus brandinimo—vadinasi, daug pastangų, studijavimo, išgilinimo į kūrybinius tikslus, kelius. Jaunas poetas, manome, tai širdingai priims.

"Žydrinių Atspindžiuose"—32 pusk. knygelė. Didelio formato. Spaudė Marijonų spaustuvė Marijampolėj. Iš viršaus knygelė gan patraukianti. Pardavinėjama po 1 litą. Platinti ėmė Šv. Kazimiero Dr-jos knygynai.

Praeitų metų rudenį, prieš pat Kalėdas, "Rytas" paskelbė, kad Myk. Linkevičius ruošias spaudai antrąjį ir, žinoma, stambesnį eilių rinkinį—"Saulėteky skrendančios viešnios." Toks jauno poeto produktingumas mus giliai džiugina ir verčia nuoširdžiai pasveikinti. Tas kartu mus ir stebina. Myk. Linkevičiui mes linkime gražių vaisių poetinės kūrybos baruose. Dieve padėk.

Tiek tat keliais palaidais bruožais apie naujai pasirodžiusį poetų šeimos narį.

—o—

VYČIAI TARP LIETUVOS DIDVYRIŲ SAVANORIŲ.

(Recenzinis Rašinėlis.)

Kada norima nusikratyti svetimo jungo, ar nepakenčiamo režimo—tvarkos valstybėje, tai, maž-daug, visuomet reikia stverties ginklo... Reikia rizikuoti savo gyvybę, ne tik kovos sukury, bet, jei kartais pralaimėsi, tai ir ant kartuvių... Todėl sukilėliai, savanoriai ir yra pilnoj prasmėj to žodžio, didvyriais, neveizint, ar jie daug ką nuveikia, ar mažai, aplinkybių dėlei. Nes, sąmoningai aukodami savo gyvybę idėjai, ar laisvei tėvynės, kaip kad tą padarė Lietuvos savanoriai, jie pasiekia čiukurį didvyriškumo; beveik tampa viršžmogiais, nes pasiliuosuoja nuo prigimto žmogui instinkto: meilės link savo gyvybės. Tarp tokių didvyrių—Lietuvos Savanorių, kaip pasirodo, ir Vyčių iš Amerikos buvo, kaip Zujus, Jurgėlos, Milius ir kiti. Mat, kada rašau šiuos žodžius, prieš mane guli ką tik Lietuvoj išleistas grandiozinis veikalas—puiki, didelė knyga: "SAVANORIS," kuri liūdija apie Vyčių buvimą savanorių eilėse laike Lietuvos Valstybės kūrimosi; ir jų žygius už tėvynės laisvę. Savanoris turi per pustrėčio šimto, didelio formato (28x20), puslapių ir yra turtingai iliustruotas įvairiausiai kariškais paveikslais iš metų 1918-1920 mūsų nepriklausomybės karo ir, beto, iš dabartinio savanorių gyvenimo. Toliau: jį puošia paveikslai daug žuvusių už Lietuvos laisvę savanorių ir jų trumputės biografijos, ir paveikslai didvyrių taip savanorių, kaip ir jų bičiulių; kaip ve: Smetonos, Voldemaro, vyskupo Karevičiaus, kuris savanorius prisaikdinėjo, Maironio, kuris, anot jų—savanorių, yra Lietuvos pranašų, generolo Žukausko, kuris ties Širvintais ir Giedraičiais proše panus-lenkus į ožio ragą su-

KANAUNINKAS J. TUMAS-VAIŽGANTAS

Kurs nuo pat studentavimo laikų pasižymėjo įvairia darbuote tėvynės Lietuvos naudai. Jis yra žymus ir kaip rašytojas. Lankėsi vienu tarpu Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Rugsėjo 20 pereitais metais sukako 60 metų amžiaus.

varė... baisiai supliekė, ir daug, daug kitų! Apie tą puikų veikalą "Savanorį" galima būtų visą jaučio "skūrą" prirašyti, o čia aš—rašantis esu labai pavargęs po sunkaus darbo ir laikraštį gal stoka vietos.

Užbaigiant pažymiu dar tik tą, kad kas norėtų, kaip veidrodyj, matyti kūrimasi laisvos Lietuvos valstybės, tai teskaito Savanorį... kad Savanorį išleido Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjunga, ir ji—Savanorį redagavo atsargos vyresnysis puskarininkas gerb. Stasys Butkus, Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjungos Centro Valdybos sekretorius. O raštų Savanoriui pagamino ir galva Valstybės ir... ir net paprastas eilinis kareivis, bei partizanas; kad Savanoris yra labai, labai pigus: Lietuvoj, be persiuntimo, penki litai; o Amerikoj—doleris; kad Savanorį galima gauti pirkti Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjungoj, Kaunas, Gedimino g-vė 7 Nr. ir jos skyriuose; Vyriausybės Štabo Spaudos ir Švietimo Skyriuj, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė, ir knygynuose.

K. Vidikauskas.

KAIP DABAR LIETUVOS KAIMO JAUNIMAS LINKSMINASI.

Vasarą, visur rengiamos gegužinės. Armonika viena čia nepasitenkinama. Daugelis pavasarininkų kuopų turi nuosavas dūdų orkestras. Jei kur jaunimas tokio orkestro neturi, tai samdosi ar kariuomenės, ar kokios "Pavasario" kuopos. Kai-kur tokias gegužines rengia ūkininkai susiorganizavę į ūkio draugijas. Čia kokiame žaliame beržyne

prirengia stalus valgių, sukviečia pažįstamus, nekviesti perka bilietus, ir taip linksminasi. Jaunimas šoka, žaidžia, o senieji vaišinas alumi, kumpiais ir t.t. Tokie pasilinksminimai, sulig valdžios nustatymu, tegali tęstis tik iki 12 val. nakties.

Stiprieji alkoholiniai gėrimai čia nepardavinėjami, o tik kvasas, lemondas, užkandžiai, papirosai, saldainiai ir t.t.

Šokiai šokami nebe tie, kur prieš karą buvo šokami, o tik kai-kurie užliko, kaip polka, suktinis. Senoviško kvadrilio vietą užima pad-espanas padikat ir kit. Skverbiasi iš miestų jau ir moderniški šokiai, bet dar retenybė, nes jie daugelio smerkiami, kaip nemoralūs. Beto, sugalvota daug gražių lietuviškų žaidimų.

Taip pat papildo ir pajvairiną programą gražios lietuviškos dainos, pav., "Kur bėga Šešupė" ir kit. Čia ypač gražiai padainuoja pavasarininkai, nes jie yra specialiai mokomi vargoninkų ir kaimo mokytojų, kurių yra beveik kiekviename kaime.

Pavasarininkai taip pat rengia dainų šventes Kaune ir kituose miestuose; tūkstantinis choras kaimo jaunimo kai užtraukia, žmogus negali atsigėrėti.

Pasipuošia merginos dažniausia tautiškais rūbais, kassas padabina įvairiaspalviais šilko kaspinais, ypač tokie rūbai vyriausybės labai mėgiami. Žėrinčių ant kaklo grandinių, laikrodėlių ir žiedų, kaip kad prieš karą "prašmatniosios bajorės" darydavo, sunku pastebėti jaunimo pavasarininkų tarpe, o kūkliai gražiai matyti eilė gintaro karolių ant kaklo. Nors yra kai-kur užsikrėtę ir miesto madomis, bet pavasarininkai ir kitas organiuotas jaunimas tam priešinas ir mano įvesti padorius lietuviškus rūbus.

Negalima tiesiog ir palyginti šių dienų laisvos Lietuvos laikų su liūdais ir niūriais laikais prieš dešimt metų. Kokią šių dienų kaimo jaunimas padarė pažangą per organizacijas "Pavasario!" Šiandie Lietuvos kaimo jaunimas stebina net miestus savo gražiomis dainų šventėmis, konferencijomis, kongresais, sporto olimpijadomis ir muzika ir t.t. Nors tie dalykai Vyčiams daugeliui gerai žinomi per ekskursijas Lietuvoje, bet kai-kurie gyvenantieji Amerikoje senovę tebesivaizduoja. Taigi perskaičius šį trumpą rašinėlį gal susidarys sau mažutį vaizdą palikusių Lietuvoje savo jaunesnių sesučių, broliukų apie linksmąją jų valandėlę.

A. V.

SAPNAS, ARBA PAKLAUSIMAS.

Anąakt ašen sapnavau,
Kad kapinyne vaikščiojau
Ir ten mačiau ant antkapio
Užrašą turinio tokio:
"Čia ilsisi diva*) po triusų ir kovų,
Kurioji balseliu net buitį Jehovo**)
Saldino... čia guli garsioji Greičienė,
Lietuvių dainelių buvus karalienė."
Nejaugi numirė Greičienė?!
Dainų ir giesmių karalienė!
Kas žino, meldžiu man pranešti,
Laiškelį apie tą pabrėžti.
Nes jei teisybė—ant jos kapo
Noriu padėti lauro lapų
Ir pasodinti trokštu rožę,
Už buvusią jos balso grožę;
Ir didžią meilę link tėvynės,
Mano ir jos brangios gimtinės;
Ir meilę link Šventos Bažnyčios,
Kuri doros keliu ved' Vyčius.

K. Vidimantas.

*) Diva—deivė labai pasižymėjus dainininkė, aktorė ir taip toliau.

**) Jehova—Dievas.

Kokia Tamstos Nuomonė?

“Grinorius” Vyčių Tarpe.

Dar Lietuvoje begyvenant tekdavo girdėti, kartais ir skaityti, kad Amerikoje yra didelė lietuvių katalikų jaunimo organizacija; kad ji daug darbuojasi tautos, tėvynės Lietuvos, Bažnyčios labui; kad savo ideologija yra panaši į tėvynėje esančią Pavasario Sąjungą (arba pavasarininkus); kad tos organizacijos vardas yra Lietuvos Vyčiai. Ir jos tas vardas, kaip jis žadino manyje tėvynės meilę! Štai, svetimaj šalyj lietuvių organizacija, kurios nariai drąsiai viešai skelbiasi esą savo tėvynės sūnūs-dukterys, vyčiai-vytės!

Pasitaikė proga, važiuoju į Jungtines Amerikos Valstybes, kai-kurių vadinamą antrąją Lietuvą, kur trečdalis mūsų tautos gyvena. Važiuodamas, ne tiek svajoju apie gyvenimą Amerikoje, kiek apie stojimą į Lietuvos Vyčių organizaciją ir ten su naujais draugais dirbti savo tautos, tėvynės labui. Laimei mano, toj lietuvių kolonijoje, kur apsigyvenau, jau kiek metų begyvuojanti L. Vyčių kuopa. Įstojau.

Jau paties pirmo susirinkimo įspūdžiai neigiamai atsiliepė į mano svajones apie Vyčius. Netik kad daug narių susirinkime vartoja anglų kalbą, bet ir pats pirmininkas daug ko angliškai kalbėjo. Maniau, negi čia anglų vaikų yra atėjusių į susirinkimą, su kuriais tik anglų kalba ir tegalima susikalbėti? Argi jau negalima susirinkime apsieiti be anglų? Gal jie kokie kontrolieriai? Kaip nustebau paskui, kai dažinojau, kad tai lietuviai ir lietuvaitės, kurių kai-kurie puikiai gali susikalbėti savo tėvų kalba.

Visą susirinkimą išsėdėjau. Kalbėjo, pasiginčijo vien apie šokius, sportą, dar apie asmeniškų užsigavimus. Laukia paskaitų, prelekcijų, muzikos ar dainos meno dalykėlių, ar kokių kitokių pajvairinimų. Apsivyliau.

Taip ir baigta susirinkimas. Pamaniau, kad gal neprišrengta ši kartą, ar laiko neturėta. Priėjau prie kuopos valdybos narių ir užklausu, ką turės pajvairinimui sekančio susirinkimo. Vienas, kiek mandagesnis, atsakė, kad turbūt nieko, nes nesą čia tokio papročio. Čia, mat, Amerikos jaunimas, to nenorįs, ir neklausytų. Pamaniau sau, argi čionykštis jaunimas jau kitokis, ne toks, koks Lietuvoje? Juk ir aš Amerikoje gimęs, tik jaunas parvežtas Lietuvon ir ten užaugęs, ir dabar žiūrėk kaip skiriuos nuo “amerikonų!” Jeigu ir kiti čionykščiai jaunuolai-ės būtų keletą metų, daugiausia dešimt, augę Lietuvoje, tai jie irgi būtų maždaug tokios dvasios kaip ir aš ir kiti Lietuvoje auklėti. Bet man nesuprantama, kodėl čia Amerikoje negalima jaunimo išauklėti kilnesnėj dvasioj, kad daugiau mėgtų dvasią tobulinančius dalykus, negu tuštumus, kad mylėtų ir brangintų savo tėvų kalbą, tėvynę, savo tautą?

Paskui, stoviu vienas. Kiti būreliuose. Aš išskirtas. Vaikščioju; einu nuo vieno prie kito būrelio. Visi kalba angliškai. Nė vieno neužtikau, kurs vartotų, su kitais vyčiais-vytėmis kalbant, lietuvių kalbą. Dar labiau nustebau. Kad nemokėtų tos gražios, mokslininkų giriamos ir aukštintamos, lietuvių kalbos, tai niekas nesistebėtų. Bet čia yra tokių, kurie gerai moka tą kalbą, ir tai dargi Lietuvos Vyčiai, savitarpiniuose pasikalbėjimuose vartoja kitą kalbą. Net koktu darėsi. Iš tų pačių tarpo kompetetingai gali kitus, gerai nemokančius, pamokyti lietuvių kalbos. Kaip Lietuvos Vyčiams, tas ir privaloma daryti.

Laukia kuopos šokių. Maniau, su Lietuvos Vyčiais gausiu pašokti lietuviškai. Nuėjau į šokius. Perkant bilietą prakalbėjau lietuviškai, pardavėja atsakė anglų kalboje. Tiek to, bilė kiek reikia gražos davė. Skelbtu laiku neprasidėjo šokiai. Teko valandą laukti. Užgrojo orkestra, ne-lietuviškai, kaž-kokią džiažą. Ir vėl nusistebėjau: Lietuvių vakaras, dargi Lietuvos Vyčių, pradedamas iš Afrikos importuota muzika!

Šoka. Šokimas atrodė man be gracijos, be dailės. Štai kelios porėlės kraiposi, raitosi, vizgeną kai-kurias savo

kūno dalis, mergeles suka, ridena ant vietos, kad ir taip trumpi sijonėliai išsiskėčia. Padoresni asmenys nususuka. Girdėjau kartą, kad džiažas iš afrikiečių juodžių tarpo kilęs. Čia juodžių nebuvo, tai baltieji turėjo nuo tos muzikos “barbarais” virsti. Užklausu vieno vyčio, kaip tai vyčiai gali taip šokti! Jis atsakė, kad tos kelios “barbarų” porėlės esą ne vyčiai, bet pašaliniai. Klausiau, kodėl tą daleidžiat? Atsakė, kad tai mat atėjo, užsimokėjo įžangą ir iš to kuopos išdui daugiau liks. Apie tai, kad tokiu piktu pavyzdžiu gali kitų dvasią užkrėsti blogu, tai rimtai nepagalvojama. Už pinigą nežiūrima, kad ir kipšui siela parduodama.

Pamąščiau, kad ateis eilė lietuviškų šokių, tai gyvuliškai šokti mėgantieji negalės savo “daile” pasirodyti. Išbuvau iki pat pabaigos ir nesulaukiau lietuviškų šokių. Tai kuomi šie šokiai skyrėsi nuo jankių, žydų, juodžių ir kitų surengtų šokių? Jie skyrėsi, kiek vėliau teko patirti, nuo vokiečių ir kai-kurių kitų kulturingesnių tautų, nes šios įmaišo daug savo tautiškų šokių, tautinės muzikos, ir tai šokuose surengtuose tokių draugijų, kurios nesivadina save tėvynės vardais kaip vyčiai.

Ramina kiek mane, kad ne tarp visų vyčių taip yra. Skaičiau, kad Cleveland’e čia augęs jaunimas labai mėgsta lietuviškus šokius ir tautiškus žaidimus; tą parodo savo išvažiavimuose. Gal taip yra šen ir ten kitur. Tokiems, valio!

“Grinoriai,” kad ir čia gimę bet Lietuvoje užaugę, būtų svarbus įdėlis lietuviškumo Lietuvos Vyčių organizacijoj. Bet, dabar, jiems sunku pakęsti Vyčiuose. Žymi dalis susirinkimo jiems nesuprantama. Vyčių veikimas “Vytyj” daugumoj aprašomas jiems nesuprantamoj kalboj (girdėjau, kad kai-kurie mūsų “galvos,” Centro valdybos nariai, rašė “Vytyj” anglų kalba, ir savo tarpe angliškai kalba. Tai ko benorėti iš paprastų narių?); pasilinksminimai, veikimas jiems svetimi; draugiškumo jiems nerodoma, net kartais iš jų pasityčiojama. Vyčiai turėtų būti jiems savi, bet pasirodo svetimi.

Lietuvoje augęs jaunimas yra pripratęs prie visokeriopo organizacinio veikimo, platesnio visuomeninio gyvenimo, prie pasilinksminimo ir prie rimtesnio darbo, k.t. paskaitų, prelekcijų, scenos veikalų perstatymo, lietuviškų koncertų, tautinių ir bažnytinių demonstracijų; ten jaunimas dega tautos, tėvynės meile, už lietuvių kalbą net kovoja. Čion atvykę, prie savųjų nepritilpę, kenčia dvasinį badą.

Todėl neturėtume stebėtis, kad daug “grinorių” ir “sulaisvėja,” nueina kad ir pas “dvasios ubagus,” bile ten randa draugiškumo, bent išviršinio prieteliškumo ir kiek paviršutinio lietuviškumo.

Mums “grinoriams,” kai-kurie čia gimę, tik jaunučiai nuvežti Lietuvon ir ten užaugę, turbūt reikės naujos Lietuvos Vyčių organizacijos, tokios, kokia buvo Lietuvos Vyčių organizacija kuriant ją, arba jos gyvavimo pradžioj.

Čia gimęs “grinorius.”

Del Anglų Kalbos.

Dažnai tenka skaityti “Vytyj” dėl anglų kalbos įvairių straipsnių. Vieni ją kelia į dangų; gal būt, labiau džiaugtų, kad lietuvių laikraštis pradėtų vien angliškai rašyti; kiti manytų iškeikti tą anglų kalbą ir amžinai ją išvyti.

Mes būtinai turime giliai išvelgti, o ne taip vėjavaiškiškai, kad

“gulbės kelią
gervės kelią
debesų keliu plačiuoju
aš važiuoju.”

kaip daugelis šiandien mėgsta. Ar būtinai anglų kalba reikalinga, ar ji kenksminga? Ji reikalinga! Bet ji turi būti vartojama protingai, o ne taip bet kaip. Aš manyčiau

anglų kalbos uždavinys "Vytyje" lietuviškos kalbos laikraštyje turėtų būti, kaip tik padėti nutautėjusiems lietuviams ir nemokantiems lietuviškai. Todėl sekant iš šios priežasties "Vyties" uždavinys ir yra paskatinti lietuvių anglus pamėgti lietuviškumą. Kuris lietuvis nemoka lietuvių kalbos, jis Lietuvai žuvis. Išsėkis ramybėje tu jau. Jis gal dar prijaučia, bet jo vaikai tikrai mirs Lietuvai.

Angliški straipsniai turi būti protingai ir sistematingai sutvarkyti taip, kad tik keltų lietuvišką dvasią. Viskas angliškai turi būti apie Lietuvą; patriotiškai eilėraščiai žymių Lietuvos poetų, gyvenimai didelių lietuvių—angliškai. Ir svetimtaučiu jei pakliūtų į rankas "Vytis," jie mielu noru paskaitytų visa tai kas liečia mažai kur girdimą Lietuvą.

Dieva gink! kad nebūtų, kaip ikišiol "Vytyje," kad buvo tokia anglų kalbos politika. Visokios korespondencijos ir kitkas turėtų būti lietuviškai talpinamos. Toks anglų kalbos vartojimas, kaip iki šiol buvo, sakyčiau, neprotingas ir padeda dar labiau pamiršti Lietuvą. Anglų kalba turėtų patarnauti tiems lietuviams, kurie jau gimtos kalbos nebemoka. Ir šiuo keliu eidama "Vytis" gali daug naudoti padaryti. Ji turi angliška kalba žadinti tą pamirštą kalbą, ir priminti nuolat, kad lietuvių kalba skambiausia ir gražiausia.

Kitas dalykas, kad "Vytis" daug talpintų beletristikos ir auklėjimo straipsnių, ir pakviestų daug bendradarbiauti iš Lietuvos. Eilėraščiai dažniausiai "Vytyje" labai menki ir įvairūs, pradedantieji iš Lietuvos. Juk neveltui sakoma Lietuvoj, ir piemenys poetai—eiles rašo.

Aš manyčiau, jei "Vytis" eis šiuo keliu bus pateisinama anglų kalbos vartojimas ir bus nauda patiems lietuviams ir tad "Vytis" patarnaus lietuviškai visuomenei labai daug.

J. Raustis.

Del "Baby Face" Išsireiškimo.

(Vyties 9 Nr. (289) 1930 m.)

Gaila. "Baby Face" neturi nė tiek supratimo, kad jei nesuprasčiau angliškai, be abejo nebūčiau užgriebęs ir "Baby Face" nesąmonės, parašytos dėl užkliuvimo ilgosios noselės už lietuviškų šokių. Tamsta sakai, kad aš pratęs "užsikabinėti" kaip, pavyzdžiui, kad užsikabinęs ir ant "Red Cherrio." Jei ir tą skaitai "užsikabinimu" tai pasiskaityk tą "Draugo" Nr. ir mano "užsikabinimą", tuomet bus aišku. Tiek to, jei norite, kelkit klausimą ir dėl "Red Cherrio," aš jums atsakysiu, bet dabar eikime prie tikslo.

Pirmiausiai Tamsta kalbi, kad toji žinėlė buvo talpinama "Personals" skyriuje. Aš manau, kad kiekvienas autorius turintis tokį supratimą kaip Tamsta norėtų, kad jo žinėlė būtų talpinta net pirmajame lape, bet gaila, kad tvarko "Vytį" pats redaktorius, tai, jei patalpino "Personals" skyriuje, tai čia tuom nėra ko Tamstai girtis. Kad Tamsta sakai raginai savo žinele šokti lietuviškai, aš iš naujo dedu tą skirsnį spręsti visuomenei. Štai jis:

"Yep, funny things happen here. At the choir's dance Jan. 26th everyone enjoyed dancing polkas, suktinis and 'noriu miego'. What's the matter? Doesn't anyone enjoy American dances any more at the Council?"

Jei visuomenė ras tame mano užsikabinimą, tegu pareiškia savo nuomonę. Aš sprendžiu: Jei Tamsta būtų tikras Vytis-lietuvis, netik tokių juokų nebūtum krėtes, bet dar rašes iš karto lietuviškai, o ne angliškai.

Tamsta jau taikini man "Vilką Avies Kaily," bet ne sau. Jei netoks esi, kodėl lietuviškus šokius pajuokei, o ne pagyrei ir dar anglų kalba? Kur čia tavo lietuviškumas? Ar ne po tos "avelės kailiu?"

Toliau, Tamsta prikiši, kad aš skaitau socialistų laikraščius ir lankau socialistų pramogas. Šmeižike!.. Kuomet tu įrodysi? Aš reikalauju įrodymų, ir jei savo to šmeižto neatšauksi, sekančiam "Vyties" numery, aš skaitysiu, kad Tamsta savo nuomonę patvirtini, o kad tą išaiškinti būsiu priverstas imtis kitų priemonių.

Nepamiršk!.. Kad Tamstos šmeižtas manęs nebaugina, tuo labiau, kad dar iš Lietuvos esu širdy iškiepytas pavaršarininkų obalsiu "Dievui ir Tėvynei," bet, jog šmeiži melagingai, pasistengsiu išaiškinti ir kaipo tokį perstatyti visuomenei.

Och!.. Vargšė "Baby Face" didelė nosis.

B. A. Šarūnas.

—o—

KOMPLIMENTAI.

Vyčių Bičiuliams:

Kas remia mūsų jaunimą—Vyčius
(Lygiai didžiuosius, kaip ir mažyčius),
Tas turi tikrą dvasią Vytauto...
Ne yra mūsų priešų apgautu.
Tas karštai myli kalbą mūs tėvų—
Yr' lietuviybės nekaipo dievu.

Neutraliams:

Kurie neremia, bet ir nekenkia,
Prieš tokius Vyčiai galvas palenkia...
Nes nors nestato... bet ir negriauja...
Veltui kaip varnos jie nerėkauja,
Kaip kad tą daro tuli veikėjai,
Vyčių Sąjungos uoli griovėjai.

Vyčių priešams:

Kas kasa duobę del mūsų Vyčių
(Lygiai didžiųjų, kaip ir mažyčių),
Tas yr' Judošius tarpe lietuvių;
Jį reik' prašalinti iš mūsų būvio.
Jam mūsų priešai vainiką pina,
Kad jis lietuviams galą gamina.
Jis net aršesnis yr' už Judošių,
Nes anas matant, kad jau pralošė...
Kad Žydams akių jis neapdūmė...
Mirties prieglobstin save įstūmė...
Už piktą veiksma, suprask kaip nori!
Jis baudžiant save, nors pasikorė.

K. Vidimantas.

—o—

VISUOMENĖS DOMEI.

(Atsišaukimas)

Brangūs Viengenčiai išeivijoj:

Jei mes čia būdami Amerikoje, kiek mums aplinkybės leidžia, stengiamės atiduoti pagarbos duoklę vien tik jau šešėliui Lietuvos dvasios milžinui, Vytautui Didžiajam 500-metų jo mirties sukaktuvėse, tai nepamirškime ir mūsų dvasios milžino, kuris dar yra tarpe gyvųjų... Nepamirškime tą, kad šiemet sukanka 70 metų gimimo sukaktuvės daktaro prelato Aleksandro Dambrausko, mūsų rašlavijoj plačiai žinomo po slapyvardžiu Adomo Jakšto. (Jis gimė 1860-se metuose, 27 d. rugpiūčio.) Jis, kaip net ir sąžiningi jo nedraugai, ne vienminčiai ir net ne vienaip tikintieji pripažįsta, yra Lietuvos kuomokyčiausiu vyru. O kaslink jo meilės link tėvynės Lietuvos, tai jis, Basanavičius ir Kudirka sudaro vieną tercetą, kitaip tarus, triumviratą, arba, trejibę... Mano nuomone, būtų kuogeriau, kad kur tik paminėja 500 metų Vytauto Didžiojo mirties sukaktuves, sujungę, kartu paminėtų ir 70 metų Dambrausko gimimo sukaktuves. O kad paminėjime nušvietus jo kilnųjį asmenį, patartina yra įsigyti nuo gerb. kun. S. Stonio, įgalotinio Šv. Kazimiero Spaudos Draugijos, (41 Providence St., Worcester, Mass.) veikalą: "Užgesę Žiburiai."—Nes, mat tame veikale yra ir Dambrausko biografija—aprašymas gyvenimo ir jo darbų. O jei kas norėtų gerbiama jubilijui—prelatui Dambrauskui nusiųsti linkėjimų, arba kokią nors atminčiai dovanėlę, tai antrašas Dr. Prel. Alek. Dambrausko yra šis: Kaunas, Rotušės Aikštė 6, Lithuania.

K. V.

Lietuvos Vyčių Namų Fondas

Knights of Lithuania Building Fund

TURIME DIDELĮ DARBĄ.

Visiems jis reikia dirbti.

Organizacija.

Lietuvos Vyčių organizacija gyvuoja jau aštuonioliktus metus. Ji greit išsišakojo į plačią organizaciją: išaugo į virš šimtą kuopų ir šešis apskričius.

Visuomeniniame darbe.

Laikydami savo obalsio, prie kiekvieno tautinio ir bažnytinio reikalo Vyčiai bei Vytės daug ir gausiai prisidėjo, dažnai šen ir ten visus kitus savo darbu ir aukomis pralenkdami.

Apleido savus reikalus.

Taip Vyčiai bedirbdami platų visuomeninį darbą, nepasirūpino gana apie savo organizaciją, jos ateitį. Šiandien kur-kas geriau gyvuotume, jei Centras spaustuvei ir organizacijos kultūriniam ir atletiniam veikimui turėtų nuosavus, patogius bižniui ir Vyčiams, namus.

Griebamasi darbo.

Vienok dar ne pervėlu yra įsigyti tuos namus. Todėl Centras, seimams reikalaujant, eina prie įsigijimo tų namų: varo vaju tų namų fondui sukelti. Kai-kurie nariai bei narės gražiai atsiliepė, prisidėdami, sulyg išgalės, smulkesne ar stambesne pinigų suma. Tokie nariai yra žymia mūsų organizacijos pamato dalimi.

Kitas būdas.

Bandoma yra sukelti pinigų tam fondui ir kitokiu būdu: nariams bei narėms yra išsiuntinėjama tikiųjų knygučių, su paaiškinimo laišku. Tikiųjų kainos yra pigios, tik 15c. Su tuo pačiu tikiųjų galės įeiti į pikniko daržą, Labor Day, rugsėjo (September) 1 d., Stickney Grove, Lyons, Ill. Vienas, turintis laimingą tikių, gaus gražų naują Hudson sedan automobilį 1930 m. Tą automobilį galima matyti Chicagoje, Stratford Motor Sales, 708 W. 63rd st., ir 8031 So. Halsted st., arba Jack Perlman Motor Sales, 7023 So. Halsted st. ir 6727 So. Western ave.

Paremiamas kilnus reikalas.

Tikimės, kad nariai bei narės gerai supranta reikalą ir prisidės kiek išteklius ir jėgas leidžia prie Liet. Vyčių Namų Fondo ir vienu ir kitu būdu. Tai viskas mūsų pačių, mūsų lietuviškojo, katalikiškojo jaunimo naudai, kad mūsų jaunime ilgiau išlaikius lietuviybę, tikėjimą palaikius.

Pradžiai.

Norima yra sukelti užtektinai pinigų, kad būtų galima nupirkti keletą lotų ir ten iš pradžių pastatyti spaustuvei namus ir kambarius Centro raštinei ir redakcijai. Atsiradus ištekliui, bus dastatyta kambariai ir salės platesniam Vyčių kultūriniam ir atletiniam veikimui.

KEEP THE WHEEL TURNING.

The members of the Knights of Lithuania organization have put something into action to gain that of which they only dreamed and talked about in the past. But to keeping it in action till the goal is reached requires the full, whole-hearted cooperation of every member. We well know that our organization should reach a higher level, and it will when it will have something more of its own to boast about. For this reason, the "Center" has started the wheel turning. Now it is up to us members to help keep it

turning. As members of a great and fine organization we should take every opportunity to make its name still greater, so that people would always keep on looking up to us.

Because of their small price little effort is required on your part to sell the book of tickets which you have received. You may say that twenty-five tickets are a great deal to sell, but, why not try twenty-five of your friends and see how fast your book would be gone?

Do not hold the money until the last day, but send it in immediately after you have sold all the tickets. If you should have trouble in selling the whole book, send in the money for as many tickets as you were able to dispose of.

A fine example to follow was shown by the few who have already sent in money for their books. They are: Mr. B. K. Balutis, Minister from Lithuania at Washington; Rev. C. E. Paulonis, Brooklyn, N. Y.; Rev. F. G. Vaitukaitis, Chicago, Illinois, and Miss Helen Zukus, Racine, Wisconsin.

What do you say, are we going to put this fund over?

Sure! LET'S GO!

VLADAS REMOTIS

L. Vyčių pasišventęs darbuotojas; gimęs Lietuvoje, jaunas atvežtas Amerikon; baigė Englewood High School, Chicago, Ill.; lankė Pittsburgh ir Purdue universitetus; narys Purdue Beta Phi Chapter of the Pi Kappa Alpha Fraternity; buvęs L. Vyčių 16 kp. pirmininko pagelbininkas; pereitojo L. Vyčių seimo išrinktas L. Vyčių spaustuvės direktoriumi; dabar yra L. Vyčių spaustuvės vedėju, taipgi Lietuvos Vyčių Namų Fondo vajuos vedėju.

Kas Jaunimo Veikiama

L. VYČIŲ NAUJOS ANGLIJOS APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Lietuvos Vyčių Naujos Anglijos Apskričio metinis suvažiavimas įvyko gegužio 11 d., 1930, Lowell, Mass.

1. Posėdį atidarė vice-pirmininkė E. Šimoniūtė, 1:45 val. po piet.

2. Malda atkalbėjo ir gražiai susirinkimą pasveikino vietinis klebonas kun. Pr. Strakauskas.

3. Posėdžio valdyba: Pirmininkas—Petras Jeskelevičius, vice-pirmininkas—V. Tamaliūnas, raštininkė—M. Mikuliūtė, maršalka—A. Ivaška.

4. Mandatų komisija: E. Verseckiūtė, J. Zulonas, Julius Akstinas.

5. Mandatų komisija išdavė raportą, pranešdama, kad visi mandatai yra tvarkingi.

6. Iš viso prisiūsta 71 delegatų:

Norwood, Mass., 27-ta kuopa prisiuntė 3.

Lowell, Mass., 115-ta kuopa prisiuntė 27.

Athol, Mass., 10-ta kuopa prisiuntė 3.

Lawrence, Mass., 78-ta kuopa prisiuntė 27.

So. Worcester, Mass., 116-ta kuopa prisiuntė 6.

So. Boston, Mass., 17-ta kuopa prisiuntė 5.

7. Pereito suvažiavimo protokolas buvo perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.

8. V. Tamaliūnas išdavė raportą apie gegužinę, kuri įvyko liepos 4, 1929, Lawrence, Mass. Kadangi pusmetinio susirinkimo nebuvo, tai check \$108.25 dar neišmaitytas; nutarė ant naujos knygutės padėti bankon kasieriui J. Zuloniui, ir pirmininkui K. Viesulai tą darbą atlikti. Raportas priimtas.

9. Buvo pakeltas klausimas apie buvusį izdininką Vinciuoną, kad jis neatsilyginęs Vyčių Apskričiai; išrinkta komisija tame dalyke su juo pasitarti: K. Viesula, V. Tamaliūnas, A. Ivaška.

10. Vienbalsiai nutarta rengti gegužinę liepos 4, 1930, Lawrence, Mass. Išrinktas šeimininku S. Chaikowskas ir jo pagelbininkais P. Amšiejus, J. Gesevičius. Apskritys reikalauja, kad kiekviena kuopa prisiūstų 5 darbininkus į šią gegužinę. Garsinimo komisija: K. Viesula, A. Neviera, V. Tamaliūnas.

Sporto ir žaidimų komisija: E. Verseckiūtė; B. Siderevičius, J. Kasparavičius.

11. Nutarta, kad So. Worcester išduotų raportą iš semi-formališkų šokių, kuriuos rengė vardan Apskričio ir tuomi atsilygins su beisbolininkais, nes jie laimėjo pirmą prайzą žaidžiami bolę. Kadangi toks paprotys, jei rengė vardan Apskričio, tai turi būti pelnas Apskričiai.

12. Nutarta, kad visų kuopų valdybų antrašai būtų paskelbti organe "Vytyj."

13. Nutarta, kad visos kuopos mokėtų Apskričiai \$5.00 del palaikymo Apskričio seimų.

14. Buvo pakeltas klausimas kaslink karininko T. Kosciuškos, kuris kovojo už Amerikos laisvę. Paliktas darbas D. Shimkui, kad susižinotų su kitais patriotais ir išdirbtų pleną ateinančiam seimui.

15. Nutarta, kad visos kuopos turėtų debatų ratelį ir debatuočių su kitomis kuopomis.

16. Buvo pakeltas klausimas pas vice-pirmininkę E. Šimoniūtę, kodėl neįvyko pusmetinis seimas pereitą rudenį, 1929 m., Lawrence, Mass. Paaškino, kad tinkamos vietos ir svetainės nebuvo galima gauti.

17. Nutarta vienbalsiai, kad pusmetinis seimas būtų So. Worcester, Mass.

18. Nauja valdyba: Dvasios vadas—kun. Pr. W. Strakauskas, pirmininkas—K. J. Viesula, vice-pirmininkas—P. Jeskelevičius, raštininkė—M. Mikuliūtė, izdininkas—J. Zulonas, maršalka—S. Chaikowskas, sporto lygos pirmininkas—D. Šimkus.

19. Posėdį malda uždarė posėdžio pirmininkas P. Jeskelevičius.

Pirm. Kazys J. Viesula
Rašt. M. A. Mikuliūtė

Naujos Anglijos kuopų valdybų antrašai:

17-ta kuopa: pirm.—Albinas Neviera, 948 E. Broadway, So. Boston, Mass. Rašt.—Bronė Kavoliūtė, 119 G St., So. Boston, Mass.

115-ta kuopa: Pirm.—Alek. Kriaučiūnas, 64 Chapel St., Lowell, Mass. Rašt.—Helen Voreskas, 58 Tyler St., Lowell, Mass.

116-ta kuopa: Daniel Shimkus, 20 Colton St., South Worcester, Mass. Rašt.—A. Waley, 14 South Ward St., So. Worcester, Mass.

27-ta kuopa: Emilija Čeikiūtė, 11 Myrtle St., Norwood, Mass.

78-ta kuopa: Pirm.—Petras Jeskelevičius, 35 Portland St., Lawrence, Mass. Rašt.—M. A. Mikuliūtė, 23 Poplar St., Lawrence, Mass.

10-ta kuopa: Nepaliko antrašų. Prašome prisiūsti Apskričio raštininkei.

A.†A. STASYS M. GASPARAITIS

Liūdna žinia pasklido, kad gegužės 27 d. mirė Stasys Gasparaitis, L. Vyčių 5-tos kuopos narys, 53 metų amžiaus. Lietuvoje jo tėviškė: Šiaulių apskritis, Joniškio parapijos. Amerikoje jis išgyveno 27 metus. Liko jo moteris Anelė, trys sūnūs: kunigas Tamas (Šv. Antano parapijos, Cicero, Ill., asistentas), Stasys ir Jonas, sesuo ir švogėris.

Laidotuvės įvyko gegužės 31 d. Dievo Apveizdos par. bažnyčioje atlaikė už jo sielą gedulingas pamaldas. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. L. Vyčių 5-ta kuopa yra užsakiusi šv. Mykolo parapijoj šv. Mišias už jo sielą.

A.†a. Stasys Gasparaitis buvo ypatingų gabumų žmogus. Jis buvo išradėjas. Išgalvodavo jis įvairių paprastų, praktiškų daiktelių. Dėjos jis į kompanijas su kitais savo išradimų išdirbimui. Bet, biznesis ne visada sekėdavos. Kartais perdaug pasinaudodavo jo pasitikėjimu. Kaip jis teisingas, tai jis manė, kad beveik kiekvienas ir kitas teisingas. Jis prisileisdavo kitiems, net su skriauda sau.

Jis vis norėjo savo tautai daugiau pasitarnauti, ir savo išradimais, bizniais, ir visuomenine darbuote. Darbavosi jis K. Federacijos Apskričių ir L. Vyčių organizacijoj. Mėgo jis jaunimą, o ypatingai Vyčius. Jis rėmė p. J. K. Miliaus darbą krutamaisiais paveikslais skiepyti tėvynės meilę Amerikos lietuviuose ir paveikslais supažindinti Lietuvos žmones su Amerikos lietuviomis.

Nesenai a.†a. Gasparaitis išsireiškė dviem darbuotojam, kad noris savo reikalus taip sutvarkyti čionai, kad galėtų už metų, kitų sugrįžti tėvynėn Lietuvon ir tenai baigti savo gyvenimą. Mirtis, ta beširdė, prieš laiką nuskynė kilniaširdžio žmogaus gyvybę, tuo nuskriausdama mūsų tautą, tėvynę.

Lai šviesybė amžina šviečia jo sielai.

XY.

CLEVELAND, OHIO

Klaidų komedija.

Gegužės 18 d. L. Vyčių 25-ta kuopa perstatė scenoje gražią komediją, pilną juokų, klaidų, ir sunki suprasti, taip kaip ir visi Shakespeare'o veikalai. Neuždyką ją Shakespeare'as pavadino "Comedy of Errors"; taipgi neuždyką mūsų gerb. kun. Karužiškis ėmė laiko, kad išvertus ją, ir davė tokį-pat vardą, bet jau lietuvišką, "Klaidų Komedija." Taigi, ta "Klaidų Komedija" ištiesų buvo pilna klaidų ir jai tas vardas labai tinka. Žmonių buvo nevisai mažai, iš ko galima spręsti, kad ir pelno liko nevisai mažai, kuris yra skiriamas naujai parapijai.

Pabaigus dirbti klaidas, arba pabaigus vaidinti, visas vaidilų būrelis, kuriame ir mūsų dvasios vadas gerb. kun. A. Karužiškis buvo, nuėjo žemyn užkasti. Beužkandžiaujant visi dainavo lietuviškas liaudies ir tautiškas dainas ir visokius juokus išdirbinėjo. Visi buvo patenkinti praleistu laiku. Nors buvo nuvargę, bet linksmūs, skaniai šlavė nuo stalo "karštus šuniukus" ir šaltą košę.

Scenos megėjai savo užduotis atliko neprasčiausiai, o ypač ačiū mūsų dvasios vadui kun. A. Karužiškiui ir J. Sadauskui, kad taip gerai visus išmokino ir priėmė perstatymui šio įdomaus veikalo.

Pranas.

PHILADELPHIA, PA.

P-lė Ona Unguraitė, savo laiku buvus ne tik vytė, bet nekartą ir antros Vyčių kuopos sekretorė, gegužės 24 dieną išvažiavo į Lietuvą ir ten, jei aplinkybės leis, mano apsigyventi nuolat.

K. V.

CHICAGO, ILL.

Striogų sutuoktuvės.

Birželio 1 d., Šv. Mykolo par. bažnyčioje, laike sumos, kaip vienas parapijonas pasakė, buvo kaip ir per Šv. Velykas: puošnu, gražu, žmonių daugiau negu dusyk tiek kiek paprastai. Choras tą dieną irgi buvo stebėtinai didelis. Tarp vietinių pasirodė ir svečių su savo solos'ais: Ant. Kaminskas (o gal jis dar tebeskaitomas vietiniu?), Ant. Čiapas, Ant. Stulga, gabi man nežinoma jauna smuikininkė. Ir vietiniai: solistės, duetai, choreliai ir visas choras galingai ir gražiai giedojo vargoninkui Nik. Kuliui vargonus spaudant ir diriguojant.

O tuo tarpu, prie altoriaus klupojo, sėdėjo, stovėjo, prisiegas sudėjo ir žiedelius sumainė Vladas Strioga su Tekle Boguševičiute. Apeigas atliko gerb. kun. kleb. J. Svirskas.

Pajauniais, o kaip čia North Sidėj vadina "grabnešiais," buvo Vyčių darbuotojai: Mikas Andriuškevičius, Centro rašt. Alb. Manstavičius, p. Urbonavičius ir A. Rozmanskis.

Šių ceremonijų pamatyti atvyko žmonių ir iš kitų kolonijų; buvo net ir kitataučių. Pp. Striogų pažintis yra plati, vardas pagarsėjęs kilniais visuomeniniais darbais.

Veselinės puotos buvo Šv. Mykolo parap. svetainėj. Ir tai neužteko vietos susirinkusiems pp. Striogų giminiams, draugams bei draugėms. Tarp puotų kai-kurie susirinkusiųjų pašoko, p. Luko Krekščiūno orkestrai grojant.

Paskutinėj puotoj, baigiant valgyti, kalbėjo pp. Striogų kai-kurie iš artimųjų giminių ir iš visuomenės darbuotojų ir gale pp. Striogai. Vedėju buvo įžymus visuomenės darbuotojas p. Ant. Bacevičius. Giriami buvo pp. Striogai už jų gražų, pasišventusį darbavimosi plačioje lietuvių katalikų visuomenėj ir buvo reiškiamas vilties, kad ir tolesniai pasižymės tokiais kilniais darbais.

Paskui žmonės lyg ir nenoromis skirstėsi namo, nes vestuvės buvo linksmos, visų atsinešimas į viens kitą malonus, draugiškas. Teko nugirsti vieną patriotą kalbantį į kitą patriotą, pareiškiant kad šios vestuvės esančios tikrai lietuviškos.

Ilgiausių ir laimingiausių metų pp. Striogams!

XYZ.

HARTFORD, CONN.

Knights of Lithuania Council 6.

It may be said without hesitation that the month of May was a busy one at the Knights of Lithuania Club Rooms.

Not less than three events were presented to those who wished to enjoy themselves.

Poverty Night.—On May 13th the Entertainment Committee held a "Poverty Night." At this affair one was able to witness how different members appear in rags. Music for dancing was furnished by the club's new radio.

Frances Balukinas was awarded first prize for appearing in the raggedest clothes. During intermission strawberry short-cake was served, with coffee or without, as one desired.

Card Party.—On May 20th the girls' basketball team ran a Card Party. Those who were familiar with Mr. Work's game tried to emulate him and the less fortunate

had to be content with the playing of whist. After the card games the crowd was entertained by different members of the girls' team.

Olga Romanas gave an exhibition of tap dancing while Martha K. and Helen S. prepared their sketch, which was indeed interesting and humorous.

During the entertainment the other members of the G. B. B. T. enacted the parts of waitresses and served cake, candy and coffee. As at every party, games and dancing followed the entertainment.

It only goes to prove that the girls of our club are adept to many other things besides dancing and playing basketball. We hope that they will soon run another party and we feel safe in remarking that they will have the support of the members of the masculine gender.

Banquet.—The most important and long awaited one was the annual banquet held May 24th at 7:30 P.M.

"Jimmie" Witkins was again the caterer and once more made a hit with the crowd by serving a very pleasing dinner course.

Anthony Labeskis was toastmaster for the evening and was successful in holding the gathering's attention with his humorous sketches.

John Malinauskas was the first speaker of the evening. After introducing the different members of the basketball squad he thanked the club for their support the past season and expressed his desire to see the team supported again next year.

Mr. Verbickas of Waterbury expressed his opinion of the banquet and hoped to be able to attend the next one.

Pearl Griška and "Tony" Kearchis spoke on the subject of bowling.

Anna Urbanas of Athol, Mass., stated how much her lodge looks forward to welcoming Hartford to Athol once again.

Martha Krist expressed her opinion of the success of the girls basketball team and presented the coaches, "Red" Mazotas and "Shorty" Malinauskas, a gift in appreciation of their services last year.

Miss Marg Laikaitis spoke in behalf of Maspeth, L.I., and told the audience how much the trips between Maspeth and Hartford meant.

Leo Mazotas, "President of the State," presented Waterbury with the bowling trophies for which Mr. Virbickas thanked him in behalf of the Waterbury lodge. Leo then presented Hartford the trophy signifying the basketball championship. John "Shorty" Malinauskas received it in behalf of the basketball team and when the members of the squad were through drinking the highballs, he then presented it to "Bill" Shages, President of the lodge.

This concluded the speech-making and then dancing held the upper hand till one A.M. Sunday.

Thus it may easily be seen that those who do not come around to the club and the meetings are losing more than their share of enjoyment.

Members of the club are requested to watch for announcements from the different committees which appear in the club rooms.

If you miss out on these notices it is your own loss, not anyone else's.

C. C.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO PIKNIKAS

Įvyks

SEKMADIENYJ, BIRŽELIO-JUNE 22 D.

gražiame darže

STICKNEY GROVE, LYONS, ILL.

Harlem ave., prie Ogden ave.

Pradžia 11 val. ryte

NEUŽMIRŠKIT, ATVYKIT, IR KITUS ATSIVEŽKIT.

SPORTAS

CHICAGO, ILL.

Brighton Whips Waukegan 8 to 6.

The Brighton Knights of Lithuania Council 36 by winning from Waukegan 8 to 6 made it their fifth straight victory this season with no defeats yet. A crowd of over 800 witnessed the game on Decoration Day, at Byrnes Field, 59th st. and Damen ave. Schulz (Only Lithuanians can be members of our organization. Ed.) pitched the Brightoneers to another win. Out of four times at bat he himself got a triple, double and a single. Randis hit a home-run. Navickas pitched for Waukegan. Out of four times at bat he got two singles. Urbaitis hit a home-run. Both teams were about evenly matched.

The line-up for Waukegan was: Urbaitis, rf; Peters, ss; Bastys, 3b; Dickshot, cf; Kuzmiskus 2b; Wysockas, 1b; Mikals. lf; Bukantis, c; Navickas, p.

The line-up for Knights of Lithuania Council 36 was: Zalgewičius, rf; Masūnas, 2b; Moskus, 3b; Kaminskas, cf; Schulz, p; Randis, lf; Karpis, 1b; Kelmas, ss; Petrauskas, c.

The game by innings:

First inning:

Waukegan: Urbaitis struck out. Peters singled over second. Bastys and Dickshot struck out. One hit. No runs.

Brighton: Zalgewičius reached first on error. Masūnas singled, sending Zalgewičius to second. Moskus singled, sending Zalgewičius home. Masūnas put out taking third. Moskus pulled up to second on the play and stole third. Kaminskas singled, Moskus coming in. Schulz singled, putting Kaminskas on second. Randis popped up. Karpis struck out. Four hits, two runs.

Second inning:

Waukegan: Kuzmickas singled on error. Put out stealing second. Wysockis singled to short on error. Mikals walked, putting Wysockas on second. Bukantis struck out. Navickas flied out to Zalgewičius. No hits, no runs.

Brighton: Kelmas walked, and stole second. Petrauskas struck out. Zalgewičius walked. On a bad throw by Navickas both players moved: Kelmas to third, Zalgewičius to second. Masūnas hit by ball, loading bags. Moskus popped to center. Kaminskas hit to force out at second. No hits, no runs.

Third inning:

Waukegan: Urbaitis popped to Moskus. Peters walked. Bastys popped to Masūnas. Dickshot struck out. No hits, no runs.

Brighton: Schulz tripled to center field. Randis hit a home-run over center field, sending Schulz in ahead of him. Karpis struck out. Kelmas singled, and on an overthrow to first took second. Petrauskas singled to third. Zalgewičius singled. Kelmas out at home-plate. Masūnas fouled out. Two hits, two runs.

Fourth inning:

Waukegan: Kuzmickas put out at first. Wysockas hit to Schulz to Karpis for out. Mikals walked. Bukantis hit to Kaminskas. No hits, no runs.

Brighton: Moskus hit a line drive to Navickas, who threw to Wysockas for out. Kaminskas walked. Stole second and third. Schulz struck out. Randis singled on error by Bastys, Kaminskas coming in. Karpis hit to Bastys to Wysockas to retire the side. No hits, one run.

Fifth inning:

Waukegan: Navickas singled on error by Kelmas. Urbaitis walked, moving Navickas to second. Peters singled, forcing Navickas out at third. Bastys fouled out. Dickshot walked to fill bags. Kuzmickas singled to left field, bringing Urbaitis and Peters in. Wysockas singled on drive,

cleaning bags for another two runs. Mikals safe on first on overthrow, sending Wysockas to third. Bukantis flied out to center field. Two hits, four runs.

Brighton: Kelmas flied out to left field. Petrauskas struck out. Zalgewičius thrown out at first. No hits, no runs.

Sixth inning:

Waukegan: Navickas flied out to Kaminskas. Urbaitis hit a home-run to left field. Peters struck out. Bastys singled. Dickshot singled, sending Bastys to third. Kuzmickas struck out. Three hits, one run.

Brighton: Masūnas hit by ball. Moskus sacrificed, sending Masūnas to second. Kaminskas flied out to center field. Schulz stretched a single for two bases, sending Masūnas in. Randis struck out. One hit, one run.

Seventh inning:

Waukegan: Wysockas hit to Moskus to Karpis. Mikals walked. Bukantis singled to right field. Navickas singled, forcing Mikals out. Urbaitis singled, sending Bukantis in, and putting Navickas on third, himself stopping at second. Peters put out at first. Two hits, one run.

Brighton: Tarulis batted for Karpis and was walked. Kelmas singled on overthrow, stopping at second, putting Tarulis on third. Petrauskas walked to fill the bags. Zalgewičius singled, sending Tarulis and Kelmas in. Petrauskas stopped at third, Zalgewičius at second. Masūnas and Moskus struck out. Kaminskas flied out to center field. One hit, two runs.

Team	1	2	3	4	5	6	7	r.	h.	e.
Waukegan	0	0	0	0	4	1	1	—6	6	4
Brighton	2	0	2	1	0	1	2	—8	7	4

Struck out: by Schulz—7, by Navickas—8. Walked: by Schulz—6, by Navickas—5. Hit by ball: Masūnas (2), by Navickas (0). Home runs: Randis, Urbaitis. 3-base hit: Schulz.

Note: Game was called by umpire because time was up, giving win to Brighton, having most runs scored. Time 2 hours, 20 minutes.

Red Cherry.

BUS JISAI, BUS JINAI, BŪSIU IR AŠ.

Būsime visi L. Vyčių Centro rengiamame piknike birželio (June) 22 d., Stickney Grove, Lyons, Ill., ant Harlem ave., prie Ogden ave. Išanksto įsigydami tikietus mokėsime tik 35c. Prie daržo įžangos reikės mokėti 50c. Taigi, išanksto ruoškimės ir tikietus įsigykime. XYZ.

CHICAGO, ILL.

Remember?

For many years the Knights of Lithuania Council 36 have given boat excursions on the Goodrich Transit Line boats. Last year, with the co-operation of the K. of L. Councils 14 and 16, one of the largest excursions took place to Milwaukee, Wis. Remember the fun? Entertainment? Wasn't everything just so?

This year, in celebration of the 15-year jubilee of the existence of Knights of Lithuania Council 36, another excursion is to take place, more entertaining than the former excursions. It is to be to Milwaukee, Wis., June 29th. The steamer S.S. Christopher Columbus is one of the finest boats on Lake Michigan, having a very beautiful ballroom, lunch counter, restaurant and saloon. Dancing from the time the boat leaves the pier till it gets to Milwaukee, till it leaves Milwaukee and gets back to Chicago. To have more people going and give them a better opportunity for better enjoyment the tickets have been reduced to \$2.00 round trip. Tickets are now on sale by Knights of Lithuania Council 36 members. Reservations can be made with J. Cherry, 2517 W. 43rd St., by writing for amount of tickets desired. Do not miss this!

A Knight.

Personals

KENOSHA, WIS.

L. Vyčių 38-ta kuopa.

- Mūsų kuopos jaunimo meilūs pasiūnekėjimai:
 V. Judeika.—Kas tai yra meilė?
 M. Žilius.—Nervų liga.
 H. Jurkūnaitė.—Kaip matau, tu nevertas mano meilės.
 J. Sakalauskis.—Katei džiaugsmas, pelei verksmas.
 S. Žiliūtė.—Už ką taip nekenti manęs?
 W. Bitautas, Jr.—Ar lemta mudviem amžinai gyventi?
 C. Jusaitė.—Kodel tamsta neįsimyli?
 F. Žilius.—Argi matei laimingą su tuščiu kišeniumi?
 D. Lukauskaitė.—Kas tave ramina?
 A. Lauraitis.—Karolio Teta.
 J. Bubilas.—Oi, moters! moters!
 M. Shimanskiūtė.—Oi, vyrai-mūrai! nereikia dejoti.
 L. Balsevičiūtė.—Kas jums pritinka labiausia daryti?
 E. Doršas.—Šelpti paneles.
 P. Marchulaitis.—Koks bernaitis labiausiai tinka?
 A. Vadapoliūtė.—Juodos akys, sukti ūsai.
 J. Kiseriauskis.—Pasakyk atvirai, ką manai apie mano veido grožybę?
 A. Ružanskis.—Už tavo gražius ūsus gyvybę atiduočiau.
 Kuprotas Oželis.

ELIZABETH, N. J.

Knights of Lithuania Chapter 52.

Can you imagine Dan Peskus going on a buttermilk diet?

When two pals, such as V. Gaudy and B. Yensus, separate, something ought to be done about it.

Welcome, L. Beržanskis, glad to see you back again.

Just say bacon and eggs to "Urban" and he is all set for a big feed.

Lew Beržanskis and Al Mack are all set to do the "Amos and Andy" act. You may applaud later.

Our handsome E. Kalonikis is back with us again.

Fat.

MASPETH, N. Y.

That Ziggy Yačis and Joey Augustinas claim the ping-pong championship of the club? You are welcome to it, boys.

That "Shorty" Jenuškaitis lost his voice after the recent Harrison-Maspeth basketball game? Ginger Ale.

CHICAGO, ILL.

"Y's" From Council 36 (Brighton),

WHY—

- Is J. Masūnas in love?
 Is C. Šeputis so reserved?
 Is I. Laucius so busy?
 Is A. Langis so spright?
 Is A. Mikols so business-like?
 Is C. Langis so serious? (We know, but we won't tell.)
 Is B. Venskus always absent from meetings? (Secrets?)
 Is H. Stankus always so dolled up?
 Is M. Randis always watching the girls side during meetings?
 Is S. Rokaitis so willing to carry somebody else's brief case? (Yes, I mean the rec. secretary's).
 Is J. Langis so quiet?
 Is S. Širvaitis so happy? (Now come on and tell us.).
 Is F. Graibus so "Up"?
 Is T. Mažeika so peppy?
 Is M. Stankus so willing to work on committees?
 Why? Why? Why? Why? Why? Why?

"Unoho."

LINDEN, N. J.

Tony P. He goes to Perth Amboy so often that he wore the old reliable out (Dodge). He is going to get a new coupe.

Tony M. Why don't you have pity on your opponents in the ring?
 Scat.

RACINE, WIS.

Our Library.

- "Penrod and Sam".....Eddie L. and Charles S.
 "Men of Iron".....Basketball team
 "Innocents Abroad".....New members
 "In the Seat of the Mighty".....Officers
 "We".....Josephine G. and Violet N.
 "Little Women".....Frances G. and Grace T.
 "Freckles".....Charles N.
 "Gentlemen Prefer Blondes".....Alpy L.
 "An Old Fashioned Girl".....Julia K.
 "Our Modern Maidens".....Emily S. and Mary J.
 "Man Without a Heart".....Tommy L.
 "Ben Hur".....Chuck K.
 "The Little French Girl".....Uršula W.
 "Abie's Irish Rose".....Adele G.
 "Through the Looking Glass".....Helen K.
 "If I Were a King".....Tony V.
 "Daddy Long Legs".....Gallie
 Just Me.

CHICAGO, ILL.

Knights of Lithuania Council 8, of Roseland.

Doncha know that:

Greek can't talk without feeling?

Stagg has found another Dream Girl?

We have a John Gilbert, but no Greta Garbo?

There are five pairs of love birds always cooing around?

Big Shot always wears a derby on Sunday, but never on a week day?

Chippy's weakness is blondes?

Jimmy is still looking for a dancing teacher? (Girls preferred, sez Jimmy.)

We have quite a few Kibitzers around?

Big Shot's favorite song is "Singing in the Bathtub"?

Benny D. took Big Shot's Rainbow away?

Adele, why don't you come to meetings any more?

Is Red keeping you away? Bring him along.

Sez Joe D: "I'm thru with wimmin, I am." What's the matter. Huh Joe?

The girls were asked to raid their "hope chest" for a few prizes. Now, Ann M., we ask you, is that nice?

Say Stephie, what are you trying to do, take Flo's '400' stuff away?

Beatrice, who's your latest "flame"? I know a few boys who would like to file an application with you. Doya blame them?

Flo, what's getting wrong quite all of a sudden? Does Love effect you that that much? Huh?

Wonder what would happen if Dugan wasn't appointed on a committee of some kind or other?

Ann Z., ain't love grand? Ditto to Stagg.

Will the day ever come when we shall see John Y. without a cigar in his mouth?

Now that Stagg is our president he has no time to argue, so Kelly has taken his place.

We understand that Bingo is still seen around 102nd St. quite often. How about it, Bingo?

Whodunit?

CHICAGO, ILL.

Don't forget K. of L. Centras Picnic June 22, 1930, Stickney Grove, Lyons, Ill., at Harlem ave., near Ogden ave. Come and have a real good time.

Žinėlės

Vilniaus miestas jau vien Anglijai yra skolingas apie 20 milijonų zlotų.

* * *

Rūpinasi sportu. Šiaulių miesto Valdyba nupirko prie pat miesto sodo 4,000 kvadr. metrų žemės plotą ir ten įtaisys teniso aikštes.

Tokias pats aikštes keli teniso mėgėjai mano kiek vėliau įtaisyti ir Panevėžy.

* * *

Panevėžio valsčių rastas kario kapas iš Vytauto D. laikų. Panevėžio vals., Lepšių sodžiaus apylinkėje, rastas kario kapas (dalis kaulų ir visas apsišarvavimas), kuriame atkasta maišukas su pinigais iš Vytauto D. laikotarpio.

Panevėžio muziejus sutinka tą eksponatą pristatyt Vytauto parodos paviljonan. Vytauto D. K. parodos komisija tuo radiniu labai susidomėjusi, sprendžia, kaip jį būtų galima atgabenti Kaunan. "R. B."

* * *

Senoviškas indas su pinigais rastas ir Anykščių miestely, kasant Karazijos vyno dirbtuvei pamatus. Vienoje pusėje pinigų žiūrėjimas Vytauto Didžiojo herbas.

* * *

22—24 birželio Rygoj įvyks Pabaltijos valstybių esperantistų (naujos kalbos pasekėjų) kongresas.

* * *

Vilniaus krašte lietuviai varomi iš bažnyčios. Varėnoje, gegužės 3 d. įvyko nuo amžių negirdėti dalykai. Varėnos bažnyčioje gegužės 3 d. išpuolė metinė Šv. Kryžiaus atradimo šventė. Kadangi Varėnoje pamaldos yra pusiau, tai tą dieną išpuolė lietuviams, kurie iš pat ryto ėmė rinktis bažnyčion.

Tuomet vietinis klebonas kun. Pr. Sakalauskas, atsiuntęs šveicorių, įsakė lietuviams išeiti iš bažnyčios, nes tą dieną yra tautinė lenkų šventė. Žmonės nustebę, žinoma, manė, kad tai šveicoriaus prasimanymas. Bet ne daug trukus, atėjo klebonas ir liepė lietuviams išeiti iš bažnyčios. Žmonės nustebę, apleido bažnyčią ir tą dieną lietuviškų pamaldų nebuvo.

"R. B."

* * *

Ubagynas didėja. Vilniaus magistratas nuo gegužės mėnesio 10 d. pradeda redukuoti darbininkus viengungius, po dešimties dienų su mažomis šeimynomis, o nuo birželio mėn. 1 d. visus, be skirtumo. Tuo būdu, artimiausioj ateity Vilniuje susilauksime daugiau 1,000 naujų bedarbių, nes suteikti miestui kreditai jau išsisėmė. Endekai kaltina socialistus, šie endekus, o iš tiesų ir vieni ir kiti lygiai "rūpinasi" Vilniaus būkle, kvaršindami sau galvas paminklų, vėliavų ir reprezentacinių automobilių pirkinėjimu. Tuo tarpu ubagynas didėja.

"V. R."

Tel. Hemlock 0653

STANLEY CIBULSKIS

Maliavojimo Kontraktorius
Popieruoju, maliavoju ir atlieku
visokias namų dekoracijas.

Darbas garantuotas.
5234 S. SEELEY AVE.

Phone Prospect 3939

Metropolitan Wet Wash Laundry Co.

LIETUVIŠKA SKALBYKLA
Wet Wash—All Laundry Service
6551-53 S. Kedzie Ave.

Tel. Canal 1068

M. A. MELDAZIS

Halls to rent for all occasions
2242-44 WEST 23rd PLACE

GET YOUR DRUG NEEDS AT NIEDER'S

PRESCRIPTION PHARMACY
J. G. Nieder, R. Ph.
1757 W. 47th St., Cor. Wood
Phone Boulevard 3475

Before You Buy

See this beautiful furniture of 4 rooms, used only sixty days: 3-pc. Parlor Set, 9x12 Oriental and Wilton rugs, walnut dining and bedroom set, radio, coxwell, lamps, drapes, mirrors, clock, etc. Will separate. 8228 Maryland Ave., 1st Apt. Stewart 1875.

THE PICNIC
You Can't Afford
To Miss

K of L PICNIC

JUNE 22, 1930

Stickney Grove

LYONS, ILL.

WE CALL AND DELIVER
BECKER Cleaner

KNOCKS the Spot

A. Phillips 2408 W. 63rd St.
Tel. Republic 4930

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

Vestuvių, Grupių ir Šeimynų
Mūsų Speciališkumas.

3315 South
Halsted St.
Tel. Yards 1546
Res. Tel.
Beverly 2300

Phone Victory 2477

G. C. BURBA

CLOAK SHOP

3214 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

KENWOOD CLEANERS

Expert Cleaning and Dyeing
WE CALL AND DELIVER
Phone Yards 1770

YOU ALWAYS GET
GOOD SHOES

AT

TETERS

3401 So. Halsted Street

THE PICNIC
You Can't Afford
To Miss

K of L PICNIC

JUNE 22, 1930

Stickney Grove

LYONS, ILL.

Daktarai Chirurgai

DR. S. BIEŽIS

Physician & Surgeon

Office: 2201 WEST 22nd STREET
Cor. S. Leavitt St. Phone Canal 6222

Residence: 6640 So. Maplewood Avenue
Phone Republic 7868—By Appointment

Hours: 1-3, 7-8 P.M., Sun. 10-12 Noon

Office Phone Virginia 0036
DR. T. DUNDULIS
PHYSICIAN and SURGEON

Office hours: 11:00 a.m. to 1:00 p.m.
2:00 to 4:00 p.m. and 6:00 to 8:00 p.m.

4142 ARCHER AVENUE
Res. Phone Vanburen 5858

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

Physician and Surgeon

Hours: 2 to 4 and 7 to 9 p.m.
Sundays 10 to 12 a.m.

3343 SO. HALSTED STREET

Res. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

DR. M. T. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Office: 2423 West Marquette Road
Hours: 2 to 4 p.m. Tel. Prospect 1930
Office: 4601 South Ashland Avenue
Hours: 6 to 8 p.m. Boulevard 7820

Office Phone Canal 0257
Residence: 6600 S. ARTESIAN AVE.
Phone Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

PHYSICIAN & SURGEON

1821 S. Halsted St., Chicago

DAKTARAI DENTISTAI

Phone Canal 6222

DR. G. I. BLOZIS

DENTIST

Hours: 9 to 12 a.m. and 1 to 9 p.m.
Sunday by appointment only

2201 W. 22nd & So. Leavitt Sts.
Res. Tel. Hemlock 5949

Phones—Office: Boulevard 8628

Residence: Republic 10591

DR. B. F. BONA

DENTIST

Appointments by Phone
1757 WEST 47th STREET
Corner Wood St., Chicago

Dr. A. J. Gussen

LIETUVIS DENTISTAS

Monday, Wednesday and Friday
Hours: 10 a.m. to 8 p.m.
Sunday 10 a.m. to 2 p.m.

4847 WEST 14th STREET
CICERO, ILL.

Telephone Boulevard 9199

Dr. C. J. Kasputis

DENTIST

Hours: 10-12 a.m., 1-5 p.m., Eve. 7-8
Thursday & Sunday only by appointment

3335 S. HALSTED STREET

Tel. Boulevard 7589

Dr. A. P. Kazlauskis

DENTISTAS

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
4712 SO. ASHLAND AVENUE

Residence Phone Hemlock 7691

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTAL SURGEON

Hours: 9:00 a.m. to 8:00 p.m.
Sundays by appointment

Office at 6558 S. Western Ave.

Phone Republic 7696

DR. A. R. LAURAITIS

DANTISTAS

Vakarais nuo 6 iki 9.
Trečiadieniais 9—12 diena.
2423 W. MARQUETTE ROAD
Išryto 9 iki 12 ir popiet nuo 1 iki 5.

Telephone Republic 0083

DR. V. B. MILAS

LIETUVIS DENTISTAS

2559 W. 63rd Street

Corner Rockwell Street

Tel. Lafayette 5820

DR. J. A. PAUKŠTYS

DENTISTAS—X-RAY

4193 Archer Avenue

Telephone Hemlock 0066

Dr. B. J. Rooth

X-RAY

LIETUVIS DENTISTAS

7054 So. Western Avenue

Phone Boulevard 5666

DR. B. S. TEITEL

DENTIST

Hours: 9-12, 2-5 and 6-9 p.m.

1645 W. 47th Street

Phone Armitage 1740

Dr. S. T. Thomas

LIETUVIS DENTISTAS

Hours: 9-12 a.m., 1-5 and 6-8:30 p.m.
North West Tower Bdg., Rm. 309

1608 MILWAUKEE AVENUE
Cor. North Ave. at Damen Ave.

Telephone Lafayette 7650

Dr. N. Zacobitch

DENTIST—X-RAY

4142 ARCHER AVENUE

Cor. Francisco Ave.

Phone Boulevard 7314

S. LOVEIKIS

KVIETKININKAS

Nuskintos Kvietskos Vestuvėms, Ban-
kietams ir Pagrabams Vainikai.
Pristatome į Visas Miesto Dalis.

3316 SO. HALSTED STREET

Prancūzijoje mirė buvęs Lietuvos atstovas Didžiajai Britanijai grovas Tiškevičius. Laidotuvėse dalyvavo Lietuvos atstovybės patarėjas Paryžių p. Milašius.

* * *

Marijampolės "Pavasario" Sąjungos rajono vadų kursai. Kursai įvyko 21-23 d. balandžio. Programa pradėta bažnyčioj labai turininga garsaus pamokslininko kun. P. Andziulio konferencija. Paskaitas laikė Sąjungos pirmininkas, kun. prof. Totoraitis, mok. p-lė P. Žilinskaitė, prof. kun. P. Dambrauskas, stud. A. Beniulis, ir apie tikrąjį vyriškumą — kun. Vl. Mažonas. Kiekvieną dieną buvo ir po keletą konferencijų bažnyčioj.

Trečią kursų dieną kursų dalyviai priėmė Švenčiausiąjį ir paskui susirinko Marijonų gimnazijoj bendriems pusryčiams. Čia atsilankė J. E. arki-vysk. Karevičius ir dar keletas garbingų svečių.

Be bendrų posėdžių, kursų metu įvyko atskiri mergaičių ir bernaičių pasitarimai. Kursai buvo pavyzdingi.

"Pav."

* * *

Geležinkelių valgykla. Susisiekimo ministerija stato savo darbininkams valgyklą. Valgyklą statys Juozapavičiaus prospekte. Jos pastatymas atsies apie 100,000 litų. Darbai iš varžytinių jau atiduoti, netrukus prasidės statyba. Valgykloje valgys daugiausia geležinkeliniai.

"R."

* * *

Tiltas per Jūrą. Susisiekimo ministerija dar šiais metais numatė pastatyti Tauragės tiltą per Jūros upę. Statybos darbai bus atiduoti iš varžytinių. Varžytinės įvyks gegužės 12 d. Naujo tilto pastatymas atsies apie 250,000 litų.

"R."

* * *

Alytaus Pavasario Sąjungos kuopų pirmininkų suvažiavimas įvyko Alytų kovo 17 d. Jame išspręsta daug organizacinių klausimų. Paskaitą "Pavasarij ir vasarą darbai kuopose" laikė rajono pirm. kun. P. Kirvelaitis. Gerb. pirmininkas ypač ragino platinti "Pavasarij", nes nuo jo, anot prelegento, daug pareisianti Sąjungos gyvybė ar mirtis. Centro valdyba Alytaus rajonui paskyrusi išplatinti 340 egz., tuo tarpu pareina dar tik 130 egz. Trūksta dar 204 egz. Į keletą kuopų nepareina nė vienas "Pavasario" numeris. Vadai turi čia atkreipti ypatingą dėmesį.

Suvažiavime, tarp kitko, pasiryžta steigti kur galint kuopeles, šiais metais surengti rajoninį kongresėlį, daryti kuopų nariams organizacinius ir pasaulėžiūros kursus ir k.

"Pav."

* * *

Lietuvoje yra apie 1,600 šoferių (chauffeurs). Daugiausia jų yra Kaune.

* * *

Nemuno garlaiviai konkuruoja ir iš Kauno į Jurbarką veža už vieną litą. Be konkurencijos reikdavo mokėti po 10 litų.

Trečia Didele Vyčių EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

PAMINĖJIMUI 500 METŲ SUKAKTUVIŲ
D. L. K. VYTAUTO DIDŽIOJO

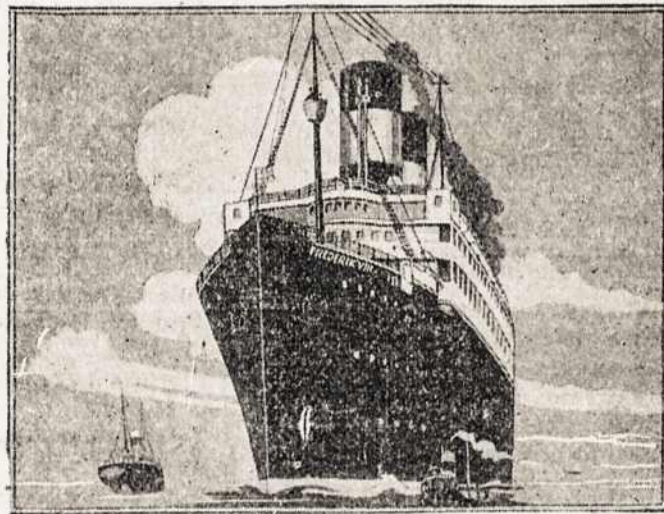
Iš New York'o į Klaipėdą

Per Copenhagen

Išplauks Liepos 5, 11 val. ryto

Į LIETUVĄ

Skandinavų-Amerikos Linijos Dideliu Garlaiviu

"FREDERIK VIII"

KITI IŠPLAUKIMAI:

UNITED STATES.....Birželio 14 d. UNITED STATES.....Liepos 19 d.
OSCAR II.....Birželio 28 d.

UŽSISAKYKIT VIETĄ DABAR.

Del žemiausių kainų ir tolimesnių žinių rašykite arba kreipkitės prie šių autorizuotų Chicagos agentų:

Paul P. Baltutis, 3327 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

V. M. Stulpinas, 3255 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Universal State Bank, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

J. J. Zolp, 4559 South Paulina Street, Chicago, Ill.

Metropolitan State Bank, 2201 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Central Manufacturing District Bank, 1110 W. 35th Street

arba SCANDINAVIAN -- AMERICAN LINE

130 N. La Salle St., Chicago, Ill.

27 Whitehall Street, New York, N. Y.

SAULĖS SISTEMA.

SAULĖ yra didesnė už žemę 1,153,000 kartų ir sunkesnė 333,470 kartų. Tarp saulės ir žemės yra 150 milijonų kilometrų. Saulės temperatūra siekia apie 5,000—10,000 laipsnių karščio pagal Celsijų.

ZEMĖS plotas užima 512,900,000 kv. kilometrų. Iš tų $\frac{3}{4}$ jurių. Žemė sveria 5,690 trilionų tūkstančių kilogramų. Diametras ties ekvatorium 12,756 kil., ties polių 12,735. Žemė aplink savo ašį apsisuka per 23 val., 56 min., 4 sek. (465 m. per sekundą). Aplink saulę apina per $365\frac{1}{4}$ dienas (30 kil. per sekundą).

MĖNULIS mažesnis už žemę 50 kartų. Tolumas nuo žemės ligi mėnulio 384,446 kil. Mėnulis apina aplink žemę per $27\frac{1}{4}$ dienas. Temperatūra ant mėnulio dieną esti 100 laipsnių šilumos, o naktį 50 laipsnių šalčio.

Be Žemės ir Mėnulio šios planetos eina aplink saulę.

Merkuras apina aplink saulę per 88 dienas. Mažiausias tolumas ligi saulės 46 milijonų kilometrų, didžiausias — 70 mil. kil.

VENERA apina aplink saulę per 224 dienas. Mažiausias tolumas ligi saulės 107 mil. kil., didžiausias 109 mil. kil.

MARSAS apina aplink saulę per 1 metus, 321 dieną. Mažiausias tolumas ligi saulės 206 mil. kil., didžiausias — 248 mil. kil.

JUPITERAS apina aplink saulę per 11 metų, 314 dienų. Mažiausias tolumas ligi saulės 738 mil. kil., didžiausias 813 mil. kil.

SATURNAS apina aplink saulę per 29 metus, 166 dienas. Mažiausias tolumas ligi saulės 1,344 mil. kil., didžiausias — 1,504 mil. kilometrai.

URANAS apina aplink saulę per 84 metus, 6 dienas. Mažiausias tolumas ligi saulės 2,731 mil. kil., didžiausias — 2,996 mil. kilometrų.

NEPTUNAS apina aplink saulę per 164 metus, 286 dienas. Mažiausias tolumas ligi saulės 4,446 mil. kil., didžiausias — 4,527 mil. kil.

Tolumas tarp artimiausios žvaigždės (Centaurus) ir žemės yra lygus 41 trilionui kil., t. y. 270,000 kartų toliau, negu nuo žemės ligi saulės.

Šviesa lekia per sekundą apie 300,000 kilometrų. Nuo saulės šviesa eina ligi žemės per 8 sekundas. Nuo artimiausios žvaigždės — per $4\frac{1}{4}$ metų.

LAIKO SKIRTUMAS.

Kuomet rytinėse Amerikos valstijose, prie kurių priskaitoma: New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Washington, Richmond, Norfolk, Charleston, Buffalo, Pittsburgh, Cleveland, Montreal, Quebec, Ottawa, Toronto yra 12 val., tai šiuose pasaulio miestuose yra toks laikas:

Aden'e	8:00 vak.
Amsterdam'e	5:00 vak.
Atenuose	6:35 vak.
Berlyne	5:54 vak.
Bombajuje	9:51 vak.
Bremene	4:34 vak.
Hamburge	5:10 vak.
Havre	5:10 vak.
Honkonge	12:37 ryto sekančios dien.
Honolulu	6:29 ryto
Konstantinopolyj	6:56 vak.
Kopenhagene	5:50 vak.
Liverpolyj	4:48 vak.
Londone	5:00 vak.
Madride	4:45 vak.
Maniloj	1:04 ryto sekančios dien.
Melburne	2:40 ryto sekančios dien.
Paryžiuje	5:09 vak.
Romoje	5:50 vak.
Stockholme	6:12 vak.
Petrograde	7:01 vak.
Vienoje	6:06 vak.
Yokahamoj	2:19 ryto.

Centrallinėse Amerikos valstijose, prie kurių priskaitoma Chicago, St. Louis, Minneapolis, St. Paul, Milwaukee, Kansas City, Omaha, Indianapolis, Cincinnati, Detroit, New Orleans, Memphis, Savannah, Pensacola, Winnipeg laikas yra viena valanda vėlesnis už rytinių valstijų laiką.

KALNŲ LAIKAS yra 2 valandom vėlesnis nuo rytų laiko. Čia priskaitoma šie miestai: Denver, Leadville, Colorado, Springs, Helena, Regina ir k.

PACIFIKO LAIKAS yra 3 valandomis vėlesnis. Prie to apskrities priklauso: San Francisco, Portland (Ore.) Victoria, Vancouver, Tacoma, Seattle ir k.

TEMPERATURA.

TERMOMETRAS. Temperatūrą matuojama termometrais. Termometrų yra trijų rūšių:

CELSIJAUS (C) termometras, švedų astronomo, vartojamas visoje vakarų Europoje. Pagal Celsijaus, vanduo pradeda virti prie 100 dalių, vadinamų laipsniais, o šala prie 0 (zero).

REAUMURO (R), francūzų fiziko termometras ligi vandens virimo stovio padalintas į 80 dalių, arba laipsnių. Norint Reaumuro laipsnius išreikšti Celsijaus laipsniais, reikia laipsnių skaičių padauginti iš 5 ir gautą sumą padidinti iš 4, tada gausime Celsijaus laipsnius.

FAHRENHEITO (F) vokiečių gamtininko, termometras ligi vandens virimo stovio padalintas į 212 dalių, arba laipsnių, bet vandens šalimą jis pažymi su 32 laipsniu, kuomet Celsijaus ir Reaumuro laipsniuose tai pažymėta 0 (zero). Fahreinheito termometrą daugiau vartoja Amerikoje ir Britanijos šalyse. Norint Fahreinheit laipsnius išreikšti Celsijaus laipsniais, reikia atimti 32 ir liekamą padauginti iš 5-9.

Normalė žmogaus temperatūra svyruoja tarp 36.4 ir 37.4. Aukščiausia temperatūra esti vakare tarp 6 ir 7 valandos.

ŽEMĖS KAMUOLYS.

Visas žemės kamuolio plotas turi 196,940,400 keturkampių mylių; iš to skaičiaus sausuma užima 54,807,420 ket. mylių, vandenynai, imant ir jūres, 172,132,980 ket. mylių arba 72 nuošimčius viso žemės kamuolio.

Sausumos plotai yra šie:

Azija užima 14,710,000 ket. mylių.
Afrika užima 11,514,000 ket. mylių.
Europa užima 3,555,000 ket. mylių.
Šiaurinė Amerika užima 6,446,000 ket. mylių.
Pietinė Amerika užima 6,837,000 ket. mylių.
Australija, Naujoji Zelandija ir kitos salos užima 3,288,000 ket. mylių.

Vandenynai yra šie:

Šiaurinis ledinis vandenynas užima 5,785,000 ket. mylių
Pietinis ledinis vandenynas užima 5,731,350 ket. mylių.
Atlantiko vandenynas užima 34,301,400 ket. mylių.
Indijos vandenynas užima 28,615,000 ket. mylių.
Ramusis vandenynas užima 67,699,630 ket. mylių.

KALNAI.

Aukščiausi kalnai ant sausžemio yra šie: Azijoje — Everest turi 29,000 pėdų aukščio. Afrikoj — Kilimanjaro turi 19,720 pėdų aukščio.

Europoj — Mont Blanc turi 15,781 pėdų aukščio.

Šiaur. Amerikoje — McKinley turi 20,300 pėdų aukščio.

Piet. Amerikoje — Aconcagna turi 28,868 pėdų aukščio.

Australijoje — Kosciuško turi 7,350 pėdų aukščio.

ŽMONIŲ SKAIČIUS ANT ŽEMĖS KAMUOLIO.

Azijoje	830,108,761
Europoje	484,118,769
Afrikoje	142,872,063
Šiaur. Amerikoje	145,441,701
Pietinė Amerikoje	63,754,313
Australijoje	63,998,717
Viso	\$1,730,294,324

Phone Hemlock 0367

JOHN PAKEL & CO.
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
AND
REAL ESTATE
2621 WEST 71st STREET

Telephone Yards 3164

ASHLAND STUDIO
M. ZELGIEWICZ, Prop.
PHOTOGRAPHER
WEDDING AND FAMILY GROUPS OUR SPECIALTY
4852 SO. ASHLAND AVENUE

P. M. CIBULSKIS
Maliavojimo Kontraktorius
Maliavos, geležinių prekių (hardware), sieninės popieros, maliavotojams reikmenų. Langams užlaidas dirbame sulyg užsakymo.
2334 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 2515-2516

S. D. Lachawicz
UNDERTAKER & EMBALMER
Automobiles For Hire
2314 WEST 23rd PLACE

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika
GRABORIUS IR
BALZAMUOTOJAS
Moderniška Koplyčia Dovanai
3319 AUBURN AVENUE

Tel. Canal 6174 Tel. Victory 4088

J. F. RADZIUS

Laidotuvėse patarnauja geriau ir pigiau negu kitas todėl, kad priklausau prie grabų išdirbystės.

668 WEST 18th STREET
Skyrius: 3238 SO. HALSTED STREET

Bus. Phone Yards 0695

F. A. Poszka's Pharmacy
F. A. POSZKA, R.Ph.
3101 SO. MORGAN STREET

Residence: 3317 West 65th Place
Res. Phone Prospect 9232

Phone Boulevard 6344

NOTARY PUBLIC

Victor Frankiewicz
REAL ESTATE
Loans—Insurance

1736 West 47th Street
CHICAGO

TURINYS

	Pusl.
Pastabos ir Apžvalga.	235
Pasmerktieji Šv. Jono bažnyčioj. Iš dr. Vl. Zahorskio vertė V. I.	236
Skaitymas. J. Vyšnužis.	237
Apie spaudą.	237
Poezija: "Ties anga"—Stepas Zobarskas, "Taku"—P. Liepa, "Artojo malda"—Stasius Būdavas, "Jaunystės puotoje"—J. Gutauskas, "Mylėjau svajonę"—Joninių Papartis, "Priimk mane, Lietuva!"—Myk. Linkevičius.	238
Rūtų Darželis: Lietuvaitės darželis. M. O., Mūsų darželis. E. V., Gėlių karalystė. Jetonis, Mano gimtinė. K. Zupka.	239
Education in Samogitia-Žemaitija. Kazys Vincentas.	240
The Price of Pride. Bernice Shapkauskas.	241
Vytautas the Great. J. J. Plytaitis.	241
Now! Stasys Kirtiklis.	241
Myk. Linkevičiaus "Žydrynių Atspindžiuose." B. Mendūza.	242
Kaip dabar Lietuvos kaimo jaunimas linksminasi. A. V.	243
Vyčiai tarp Lietuvos didvyrių savanorių. K. Vidikauskas.	242
Sapnas, arba paklausimas. K. Vidimantas.	243
Kokia Tamstos Nuomonė? "Grinorius" Vyčių tarpe. Čia gimęs grinorius, Del anglų kalbos. J. Raustis, Del "Baby Face" išsireiškimo. B. A. Šarūnas.	244
Komplimentai. K. Vidimantas.	245
Visuomenės domei. K. V.	245
L. Vyčių Namų Fondas.	246
Kas Jaunimo Veikiama.	247
Sportas.	249
Personals.	250
Žinėlės.	251
Paveikslai: 1. Kan. J. Tumas-Vaižgantas (243), 2. Vladas Remotis (246).	

Telephones: Lafayette 6179-6174

"The House of Square Dealing"

BAY STATE LUMBER CO.

LUMBER and MILLWORK

2108 to 2128 West 47th Street, Chicago, Illinois

NEW CITY COAL CO.

2101 West 47th Street

Kokybė ir patarnavimas nuo 1895

Tel. Lafayette 0567-5678

When you think of installing first class plumbing

JOHN KLEKER PLUMBING CO.

1707 West 47th Street Phone Yards 5353

BRANCH OFFICE

5330 Archer Avenue Phone Lafayette 6531
CHICAGO, ILL.

ŽINELĖS.

L. Vyčių Centro piknikas įvyks birželio (June) 22 d., Stickney Grove, Lyons, Ill., Harlem ave., prie Ogden ave. Kas išanksto pirks tikieta, mokės tik 35c. Prie daržo tikieta kaina bus 50c. Tikietų galima gauti pas p. Ant. Petrulį ir kitus darbuotojus.

* * *

L. Vyčių 82 kp. (Gary, Ind.) darbuotojas, jos vienas organizatorių ir pirmas pirmininkas Kaz. Pažėra dabar apsigyveno Chicagoj (North Sidėj), 1713 N. Lincoln. Jis užsiima duonos išvežiojimu į namus.

* * *

Chicago, Ill. Gerb. kun. Bol. Urba yra paskirtas Šv. Juozapo (So. Chicago) lietuvių parapijos klebonu į vietą išvažiuojančio į Lietuvą gerb. kun. A. Petraičio, seniausio lietuvių klebono Chicagoj. Gerb. kun. Petraičiui padedant tapo toj parapijoj suorganizuota L. Vyčių 114-ta kuopa. Laimingos kelionės gerb. kun. Petraičiui.

Gerb. kun. Urba turi didelį prisirišimą prie jaunimo, o ypatingai Vyčių. Jaunimas gi jį taipgi labai myli. Linkime pasekmingo klebonavimo.

* * *

Chicago, Ill. Universal State Bankas duoda koncertus per radio stotį WCFL ketvirtadienio vakarais nuo 8:15 iki 8:45 val. To banko prezidentu yra įžymus lietuvių visuomenės darbuotojas Juozas Elias.

* * *

L. Vyčių 82 kp. (Gary, Ind.) darbuotojas Ant. Zdankus (redaktoriaus tėvas) dabar apsigyveno Chicagoj, North Sidės lietuvių kolonijoj.

* * *

Chicago, Ill. L. Vyčių Chicagos Apskričio metinis piknikas šįmet įvyks liepos-July 4 d., Stickney Grove, Lyons, Ill., Harlem ave., prie Ogden ave.

* * *

L. R. K. Susivienymo Amerikoje 43-44 seimas įvyks birželio 23-26 d., lietuvių šv. Jurgio parap. svetainėj, 1910 E. Falls st., Niagara Falls, N. Y.

* * *

Gary, Ind. Pavasarį mirė L. Vyčių 82 kp. darbuotojo Felikso Zavišos žmona.

* * *

Šįmetinė Lietuvos Vyčių ekskursija tėvynėn Lietuvon įvyks liepos-July 5 d., Skandinavų-Amerikos laivų linijos dideliu garlaiviu "Frederik VIII." Platesnių informacijų galite gauti pas savo vietinį agentą.

NUO REDAKCIJOS

Gavome iš Homestead, Pa., korespondenciją po kuria padėta vardai "Jack and Al" ir skliautuose "(cub reporters)". Del išvengimo galimų iškilti nesmagumų, anonimų prisiųstų korespondencijų nededam "Vytin."

SIMPATIŠKAS, MANDAGUS,
GERESNIS IR PIGESNIS
UŽ KITŲ PATARNAVIMAS

EUDEIKIS

PAGRABŲ VEDĖJAI

Didysis Ofisas:

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. Yards 1741 ir 1742

Skyrius: 4447 South Fairfield Avenue

Skyrius: 1410 South 49th Court, Cicero
Tel. Boulevard 3201

Skyrius: 3201 Auburn Avenue
Tel. Cicero 3794

Padek Savo Pinigus ant 6-to Nuošimčio

Už Pinigus Padėtus ant mūsų Augštų Pirmų Morgičių nuošimtis bus mokamas nuo dienos padėjimo

Jeigu jūs norite perkelti savo pinigus iš kitų bankų į šią banką atneškite savo bankinę knygutę pas mus, o mes jūsų pinigus perkelsime su nuošimčiais. Siųskite pinigus į Lietuvą per šią stiprią banką, nes mūsų kainos žemiausios.

KAPITALAS IR PERVIRŠIS \$400,000.00

SAUGIAUSIA VIETA JŪSŲ PINIGAMS.

METROPOLITAN STATE BANK

Po valdžios ir Clearing House Priežiūra

2201 West 22nd Kampas Leavitt Street

Jūsų pinigai padėti šioj bankoj neš jums užtikrinanti pelną ir dargi be jokio rupesčio ir kai busit pasirengę, mes jums nurodysim saugių investmentų progas

CENTRAL *Manufacturing District* BANK

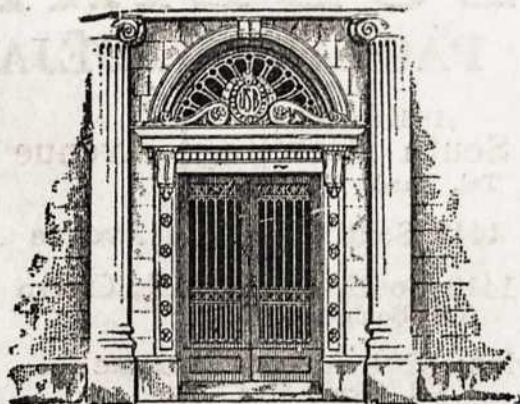
A TRUST COMPANY

1110 West 35th Street

A State Bank A Clearing House Bank

T ė m y k i t e V y č i a i !

Palaikymui Tautos ir Religijos yra reikalinga netik bažnyčia, mokykla bet ir finansinė tvirtovė, kuri yra viena iš stipriausių ir saugiausių bankų, ir randasi mūsų apygardoj, visiems arti priinama, tiktai lietuviai turėtų remti savo banką.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street

CHICAGO, ILLINOIS